

*Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!*

Serving in Ohio and nationwide over 150,000 American Slovenians

No. 48

(USPS 024100)

AMERIŠKA DOMOVINA, NOVEMBER 29, 1990

ISSN Number: 0164-680X

50¢

Downtown Polka Party

Show is the main ballroom of Stouffer's Tower City Plaza Hotel located on Public Square in Cleveland where Tony Petkovek's 29th Thanksgiving Night Polka Party was held. There were close to 2,000 persons in attendance

with a nice blend of out-of-towners and Greater Clevelander enjoying the music of 12 polka bands. Most of the persons were complimentary of the exquisite, prestigious and elegant setting. (Photo by James V. Debevec)

Funds sought for the flood victims in Slovenia

by Stane J. Kuhar

It seems that those lessons we are taught as children by our parents, teachers, and those providing religious instruction tend to remain hidden in the vast cavities of our brain until an event or occurrence reminds us of our responsibilities to respond to those in need.

For those of us educated in Catholic thought and writings we often forget the works of mercy given to us as instruction as small children. These works of mercy are separated into two categories: spiritual and corporal.

One without the other, as many of the saints in the Catholic Church realized, means little; and give no hope to deal with the daily tribulations in life. Regarding the spiritual works we cannot admonish sinners, instruct the ignorant, counsel the doubtful, comfort the sorrowful, bear wrongs patiently, forgive injuries, and pray for the living and the dead if we do not act upon the corporal works of mercy.

That is, feed the hungry, give drink to the thirsty, clothe the naked, shelter the homeless, visit the imprisoned, visit the sick, and bury the dead.

Even for the non-believers, the corporal works of mercy cry to our sense of responding to those in need and to be as human to one another in a time of need and/or distress.

The Slovenian communities across North America are being asked to respond to a pressing need for the flood victims in the Republic of Slovenia where approximately a third of Slovenia had flooding during All Saints and All Souls Day this year -November 1 and 2.

The statistics are staggering: over 5,100 households flooded, 555 persons permanently displaced, 47,000 acres were destroyed, 300 bridges damaged with another 103 bridges totally destroyed. An estimated 400 avalanches have also occurred due to this flooding. Total cost of these losses is placed between \$800 million to \$1 billion.

These reports and others have been provided in the weekly Catholic newspaper for Slovenia, *Družina* meaning "Family."

The Slovenian Bishops Conference, presided by Metropolitan and Archbishop Alojzij

AMERICAN HOME — AMERIŠKA DOMOVINA — SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

AMERIŠKA DOMOVINA, NOVEMBER 29, 1990

Iz Cleveland in okolice

LILIJA ima sestanek —

Dramatsko društvo Lilija ima članski sestanek v ponedeljek, 3. decembra, ob 8. uri zv., v Slovenskem domu na Holmes Ave.

Skupno sv. obhajilo —

Oltarno društvo sv. Vida ima to nedeljo, 2. dec., pri 8. sv. maši skupno sv. obhajilo. Ob 1.30 pop. bo kratek sestanek, nato pa božičnica v Slovenski sobi. Članice vabljene!

Oltarno društvo Marije Vnebovzete ima skupno sv. obhajilo to nedeljo pri 10. sv. maši, ob 1.30 pop. bodo molitve z blagoslovom, nato pa seja v običajnem prostoru. Na sporedu seje je več važnih zadev, zato pride!

Žalostna vest —

Iz Buenos Airesa je prišla žalostna vest, da je umrl č.g. dr. Filip Žakelj. Rojen je bil 5. maja 1907 v Horjulu, umrl je 24. novembra v Buenos Airesu. V duhovnika je bil posvečen 5. julija 1935 v Ljubljani, doktoriral pa je l. 1947. Najnjegova duša počiva v Bogu, kateremu je daroval vse svoje življenje.

Miklavževanje —

Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi miklavževanje v nedeljo, 9. decembra, ob treh popoldne. Starši se bodo lahko pogovorili s sv. Miklavžem od enih do treh pop. v društveni sobi. Na dan prireditve bodo naprodaj tudi domači krofi. Vsi iskreno vabljeni!

Zadušnica —

To nedeljo, 2. dec., pri sv. maši ob 8.30 zj. bo v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za Josepha Ferra ob obletnici njegove smrti.

Za Slomška —

Odbor Slomškovega krožka se lepo zahvaljuje ge. Zalki Likozar za velikodušni dar \$50, ki ga je poklonila za beatifikacijo škofa Slomška. Bog plačaj!

V Rožmanov sklad —

Prošnje povsod, vendar pri delitvi podpor dobredelnim ustanovam se Slovensko kulturno društvo Triglav iz Milwaukee že dolga vrsta let vsakikrat spomni na Koroško študirajočo mladino, ki je v oskrbi Mohorjevih domov. Letos je poklonilo \$200. Darovali so v spomin pok. dr. Janeza Janeža (berite o njem v MSIP na str. 12) slediči dobrotniki: po \$100 g. in ga. Frank P. Pustotnik (Geneva, O.), Janez M. Prosen, ter g. in ga. Joseph M. Erjavec (Amherst, O.), \$10 je pa poklonila ga. Ludmila Bohinc. Darovalcem se v svojem in v imenu Mohorjeve lepo zahvaljuje pov. družbe J. Prosen.

Spominski darovi —

Marge Maslar, Cleveland, O., je darovala \$50 našemu listu v spomin 24. obletnice smrti 11. nov. 1966 njenega moža.

Ga. Mary Stražišar, Cleveland, O., je poklonila \$10 v spomin moža Josepha.

Večer s škofov Pevcem —

Vabljeni ste na letni »Večer s škofov Pevcem«, ki ga prireja Slovensko ameriški kulturni svet in ki bo letos v petek, 7. decembra, v semenišču Borromeo v Wickliffu. Ob 6.30 bo koncert orgelske glasbe in božičnih in verskih pesmi. Sodeluje Glasbena Matrica. Ob 7h bo škofov Pevec maševal v kapeli. Po maši bo sprejem, ki se ga bo škofov tudi udeležil. Javnost vabljena, vstopnine ni.

O poplavah —

Dušan Maršič, ki vodi slovenski del nedeljskih radio oddaj g. Tonyja Petkovška na WCPN 90.3FM med 12.05 in 1. pop., bo naslednje tri nedelje poročal o posledicah poplav v Sloveniji. O tem in o nabirkah, v katerih sodeluje pod pokroviteljstvom Zveze slovenskih Amerikancev, piše g. Maršič na str. 9.

Prijeten obisk —

Včeraj se je v naši pisarni oglasil p. dr. Vendelin Špendov. Zadržal se je v prijetnem pomenku z urednikom, se srečal z lastnikom Jamesom Devencem ter si ogledal našo tiskarno. Hvala za obisk in pomemek! Dr. Špendov je nekaj časa nadomeščal svetovidskega župnika č.g. Jožeta Božnarja, ki bo kmalu zopet med nami.

Zahvala —

Slov. šola pri Sv. Vidu je prejela dar \$75 od Odbora za poletni festival pri Sv. Vidu. Odbor staršev šole se za velikodušen dar lepo zahvaljuje.

Božičnica —

Društvo SPB prireja svojo vsakoletno božičnico v nedeljo, 23. dec., ob 3. uri pop. v dvorani sv. Vida. Vsi prijatelji prisrčno vabljeni.

Silvestrovjanji —

Pevski zbor Korotan priredi silvestrovjanje v Slovenskem domu na Holmes Ave. Pričetek ob 7. zv. Za rezervacijo, poklicite Vido ali Nado Gregorc na 381-3850.

Baragov Dom priredi silvestrovjanje, ki se bo na Silvestrov večer pričel ob 7. uri. Servirana bo dobra večerja, igral bo orkester. Vstopnice po \$10 si nabavite, prosijo, že v predprodaji. Pokličite Baragov Dom na 881-9617 za rezervacijo.

Spominski darovi —

Marge Maslar, Cleveland, O., je darovala \$50 našemu listu v spomin 24. obletnice smrti 11. nov. 1966 njenega moža.

Ga. Mary Stražišar, Cleveland, O., je poklonila \$10 v spomin moža Josepha.

Darovalkama lepa hvala!

(Continued on page 2)

(Continued from page 1)

tion may make payments directly to:
 Slovenian Charity
 c/o S. Kuhar
 1522 Lincoln Road
 Wickliffe, OH 44092

Please do not forward any cash. Only checks and/or money orders are to be mailed to the above address.

All contributions will be printed in the Ameriska Domovina to ensure accountability and integrity of funds received.

Signers for the above account will be: Father John Kumse, pastor, St. Mary (Coll), Father William Jerse, assistant pastor, St. Vitus, and Stane Kuhar, treasurer, Slovenian American Council. Two signers will be required on this account for any disbursements.

We request from the Slovenian communities in Greater Cleveland, and across North America, to respond to this need particularly with the season of Advent meaning to give and prepare for His coming. Father Kumse has just returned from Slovenia and reports that the flooding

has been devastating, particularly in the rural areas in northeastern Slovenia.

* * *

The following donations for the Slovenska Karitas (Slovenian Charity) Relief Fund for Flood Victims in Slovenia have already been received:

Auxiliary Bishop A. Edward Pevec	\$100
Peter & Sue Osenar & Family	\$200
Dr. Edi & Milena Gobetz & Family	\$100
Joze & Zalka Likoza	\$300
Mr. and Mrs. Stane Kodrin	\$ 50
Stane & Marge Kuhar & family	\$ 50
Mr. & Mrs. Frank Urankar, Rich. Hts.	\$100
Mr. & Mrs. Matej Roesmann, Euclid	\$100
Mr. & Mrs. Frank Šega, Will. Hills, O.	\$100
St. Vitus Lodge 25 KSKJ, Cleveland	\$100
Mr. & Mrs. Anton Oblak, Cleveland	\$100
Mrs. Amalija Košnik, Cleveland	\$ 30
Mr. & Mrs. John Prosen, Cleveland	\$ 50
Mr. & Mrs. John Koren, Will. Hills, O.	\$ 25

Total as of Nov. 26 ..... \$1,405

Slovenia Flood Relief Fund —

As noted in last week's American Home, a special "Slovenia Flood Relief Fund" has been established to solicit donations that will be sent to the Red Cross of Slovenia and used to assist the many victims of the disastrous flooding that occurred on November 1 and 2. This fund is a separate account established by the Alliance of Slovenian Americans, which has pledged that every dollar donated will be forwarded to Slovenia and any administrative costs will be covered by the Alliance. The "Slovenia Flood Relief Fund" is distinct from any other relief efforts that have been or may be organized in the Slovenian American community. We note, for example, that at least one other such charitable effort is under way here in the United States and word has come that Slovenes in Canada have also established a committee that will secure donations in that land. Again, the effort to assist flood victims in Slovenia is a worthy cause and the important thing is to take part.

Members — and non-members, too — of the Alliance were active in soliciting donations to the "Slovenia Flood Relief Fund" at a function at the Slovenian National Home on St. Clair Avenue the evening before Thanksgiving, and also at the Thanksgiving Day Polka Party at Stouffer's Tower City Hotel. Contributions received so far include the following:

Jadran Singing Society	\$1000
Dušan (Duke) and Mary Marsic	150
Miroslav and Kathy Gorjup	100
Florence Unetich	100
Charles Ipavec	100
Frank and Rose Baits	50
Albert and Betty Rotar	50
Mary Perko	50
Vodnikov Venec Lodge 147, SNPJ	50
Joseph and Margaret Delost	50
Tony and Mary Delost	25
Stanley and Ivana Frank	25

Total: \$1750

A number of other donations have been received and will be noted in future reports. Also, some donations have been sent directly to the bank account. Checks should be made out to:

Slovenia Flood Relief Fund
 and sent to: The First Federal Savings Bank
 1215 Superior Avenue
 Cleveland, OH 44114

Slovene Americans have throughout their more than one hundred years as an organized community in the United States never failed to give support to the land from which they or their ancestors came. The "Slovenia Flood Relief Fund" is but the latest opportunity to continue this admirable tradition.

Dr. Rudolph M. Susel

Winners

The following were the winners of the turkey festival at St. Mary Parish (Coll.) held on Sunday, Nov. 18:

1st prize, \$500 - Rose Bavec
2nd, \$200 - Ann Pluscusk
3rd, \$100 - Ann Tercek
4th, \$75 - Cilka Tominc
5th, \$50 - Ana Tomc
6th, \$50, Louis Zele
7th, \$50, Antonia Drensek
8th, \$50 - John Zapusek
9th, \$50 - A. Bozic
10th, \$50 - Joe Jenko
11th, \$50 - Agnes Leskovec
12th, \$50 - John, Alba Platt
13th, \$25 - Frank Kozlowski
14th, \$25 - Antonia Hrvatin
15th, \$25 - Joshua Suhy
1st door prize \$25, Joanna Pope

2nd, \$25 - Maria Nemeć
Bike - Agnes Turk
Afghan - Mrs. Znidar

St. Nicholas Day

St. Mary Collinwood Slovenian Language School will hold its annual St. Nicholas Day program on Sunday, Dec. 2 at 3 p.m. in the school cafeteria.

All are welcome to attend the program and see what the saintly Bishop Nicholas will be bringing to the youngsters.

Meeting

The St. Vitus Alumni is having a director's meeting on Thursday, Dec. 6 at 7 p.m. in the Social Room at St. Vitus School.

Please attend, those of you who should be there.

Main Honorees

The Federation of Slovenian Homes in northern Ohio have named their two top honorees for 1991. Rosemary Toth will be saluted as the Woman of the Year, and Rudy Pivik will be the Man of the Year. Each Home's honoree will be announced at a later date.

St. Nicholas Is Coming

by Stane J. Kuhar

Perhaps the best known and one of the most interesting saints in the Catholic Church is St. Nicholas. Celebrated on December 6 this bishop of Myra in Asia Minor has had a host of legends attributed to him.

The St. Vitus Slovenian Language School will perform its annual tribute to this friend and gentle saint of children, and others, on Sunday, December 9 at St. Vitus auditorium, 6111 Glass Avenue, one block south of East 62nd Street and St. Clair Avenue, Cleveland. The performance is scheduled for 3 p.m. with an admission charge of between \$3 to \$4 per adult.

The play reflects upon the spirit and significance of St. Nicholas, commonly known as "Sveti Miklavž" in Slovenian.

But just who was this often pictured kindly soul?

It is known for a fact that St. Nicholas was born at the start of the 4th century in Patara of Lycia in Asia Minor. It is also known that he was orphaned at an early age and raised as a young boy by his uncle and aunt.

He eventually entered a seminary and was ordained a priest. When the bishop of Myra died Nicholas was chosen as successor for the see of Myra. He was also imprisoned and tortured for his faith while he was a bishop.

St. Nicholas, however, is remembered mostly for the many legends and tales attributed to him.

The most famous of these legends is whereby a poor man in Patara who had three daughters but no means for dowries for them nor the means to keep them at home, had to sell them into prostitution as a means of support. Upon hearing of this situation St. Nicholas, on three separate occasions, threw a bag of gold through the poor man's window for each daughter. Therefore, each daughter had a dowry and did not have to be sold as prostitutes.

St. Nicholas is also credited as twice saving the lives of prisoners incorrectly accused of various crimes and con-

demned to death. Nicholas is said to have appeared in the dreams of the then governor for falsely accusing these prisoners.

St. Nicholas is also said to have appeared off the coast of Lycia to the cries of sailors caught in a vicious storm and calming the sea for safe passage.

But perhaps the most peculiar legend associated with St. Nicholas is that of three children murdered by an innkeeper during a famine. The body parts of these children were separated and placed and pickled in a brine tube to be disguised as meat by the innkeeper.

St. Nicholas discovered this crime. Upon praying and seeking guidance St. Nicholas is said to have blessed the body parts. The separated parts came together and came alive.

Separating fact from fiction regarding the legends of St. Nicholas is still being debated by historians and others. Suffice it to say St. Nicholas did in fact care for the poor, distribute his wealth to the needy, and provided instruction to the ignorant during his tenure as bishop of Myra.

It is his good and kind acts that he is remembered by so many people.

His Feast Day is celebrated not only by Catholics, Western and Eastern Rites, but also by various other denominations such as Anglicans and Episcopalians.

But he is mostly revered by those in Holland, Netherlands, Spain, France, Middle East, Central and Eastern Europe, and inner areas in Russia.

Greater Clevelanders have a unique opportunity to participate on December 9 at St. Vitus auditorium to experience this holy and kind person known simply as "Sveti Miklavž."

In Memory

Annie Golop, Cleveland, Ohio donated \$10 to the Amerika Domovina in memory of her mother Rosalia Cendol's 4th anniversary of death.

Athens Pastries and Imported Foods now features Slovenian imported Premium Beer brewed by Union Brewery, Ljubljana. A case can be purchased for \$16.60.

Athens Pastries and Imported Foods is open from 8 a.m. until 6 p.m. daily. After Thanksgiving they will be open from 11 a.m. until 3 p.m. on Sundays.

WHOLESALE
RETAIL

CANDLES, MARTIRAKIA
BOUBONIERIS

ATHENS PASTRIES AND IMPORTED FOODS

Wines...Olives...Feta...Gyro...Fillo...Homemade Baklava

2545 Lorain Ave.
Cleveland, Ohio 44113

George & Becky Alex
(216) 861-8149

JOSEF IS BACK...
with Tina, Lenka & Brenda at
5232 Wilson Mills Road
Richmond Heights
formerly Josef's Hair Design & The Polo Club

461-7989

Ljubljana's Archbishop Dr. Alojzij Šuštar

Ljubljana's (Slovenia) Archbishop and Metropolitan, Dr. Alojzij Šuštar was born in 1921 at Grmada near Trebnje in Dolenjsko. After finishing high school, he enrolled at the Faculty of Theology in Ljubljana. He showed extraordinary talent and was sent, already after the first year, to continue his studies in Rome at the renowned and strict Gregoriana and Germania learning institutions.

His studies in Rome spanned the 1941-1949 period, during which time he made contacts with Slovenians in Italy, especially in Rome. He developed a serious lung disorder and went to Switzerland for treatment where he stayed from 1949 to 1977.

He spent twelve years at Schwyze, where he taught philosophy and history of philosophy at the local high school of Maria Hilf. He became a Swiss citizen, but re-

tained his Yugoslav citizenship. He has always had the intention of returning home one day, but his duties abroad continued to pile up.

Moving to the town of Chur, he acquired even greater responsibilities: he became professor of moral theology, director of the seminary, rector of the High School of Theology and the bishop's vicar. Furthermore, he became press secretary of the Swiss Bishops' Conference. He was not, however, preoccupied with church matters. For five years, he collaborated as an expert on ethical questions with other experts on the drafting of the new Swiss Penal Code.

He also acted as secretary to the European Board of Bishops' Conferences and also performed various other duties. In Switzerland, he again established contacts with Slovenian immigrants and in other countries such as Ger-

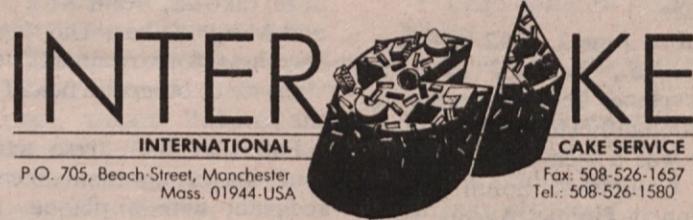
many, Austria, Belgium, France and the Netherlands.

In 1977 he moved to Slovenia and was appointed in 1980 Archbishop of Ljubljana.

Since then, he has traveled extensively, visiting immigrants in the USA, Canada, England, Germany, Switzerland, Austria, Italy

and Sweden. He visited missionaries in Zambia, and Madagascar, as well as Slovenians living in Macedonia and Kosovo. He again visited

Slovenes across the border, in Austria, Triest and Gorica regions, and in the Slovenian speaking parts of Venetia and Julia.

Order a Cake to be delivered

- FRESH -

for Birthdays, Celebrations,
Thank You, etc., - An ideal Christmas
or New Year Gift

Anywhere in Slovenia

and throughout YUGOSLAVIA, ITALY,
AUSTRIA, GERMANY, HUNGARY

Order by phone: INTERCAKE
1-800-626-6331

Visa, Mastercard,
American Express Cards accepted

Allow 5 working days for delivery.

TIM McGREW - JERRY KELLER

We serve residential

and

commercial customers with a rainbow of colors: All Heights areas, Willoughby, Willowick, Euclid, Richmond Heights, Painesville, Mentor, Solon and Madison.

To refresh and beautify your home with a new carpet, call us at

Shore Carpet

854 E. 185 ST., CLEVELAND
Residential and Commercial

STORE HOURS

Mon., Tues., Thurs. 9:00-8:00
Wed., Fri., Sat. 9:00-5:00

531-0484
FREE HOME
ESTIMATES

- No ATM Fees
- No Monthly Fees
- 200 Free Checks
- Unlimited Check Writing
- No Minimum Balance Required
- No Strings Attached

- Cleveland 920 E. 185th St. 486-4100
- Cleveland Hts. 1865 Coventry Rd. 371-2000
- Euclid 1515 E. 260th St. 731-8865
- Mayfield Hts. 1351 SOM Center Rd. 473-2121
- Parma Hts. 6650 Pearl Rd. 845-8200
- Pepper Pike 3637 Lander Rd. 831-8800
- Richmond Hts. 27100 Chardon Rd. 944-5500
- Shaker Hts. 20200 Van Aken Blvd. 752-4141
- South Euclid 14483 Cedar Rd. 291-2800
- Willoughby Hills 2765 SOM Center Rd. 944-3400

**METROPOLITAN
SAVINGS BANK**

Your Friendly Neighborhood Bank

Metropolitan Savings Bank of Cleveland • Member FDIC

Death Notices

ANTHONY F. YERMAN
Services for Anthony F. Yerman, 78, of Willoughby Hills, a self-employed tile setter, was Friday at St. Felicitas Catholic Church in Euclid.

Mr. Yerman died Tuesday, Nov. 20 at Wickliffe Country Place.

Born June 2, 1912 in Davis, W. Va., he had lived in Cleveland before moving to Willoughby Hills 55 years ago. He was a member of Knights of Columbus, South Euclid Council, Holmes Avenue Pensioners, AMLA Lodge 5 and Disabled American Veterans. He retired in 1971.

Survivors are his wife, Edith; sons, Anthony L. of Euclid and David J. of Willoughby Hills; and one grandson. His sister, Mary Schneider, is deceased.

Friends called at Brickman & Sons Funeral Home, Euclid. Burial was in All Souls Cemetery, Chardon.

FRANK FABIAN

Mass services for Frank Fabian, 89, of Lake Wales, Fla., father of a Wickliffe man, was Wednesday, Nov. 21 at St. Mary Catholic Church in Hudson. Mr. Fabian died Sunday, Nov. 18 in Florida.

Born Oct. 21, 1901 in Yugoslavia, he lived in Boston Heights, Ohio before moving to Lake Wales many years ago. Mr. Fabian operated Boston Heights Market for 23 years before retiring.

Survivors are his stepdaughter, Mildred Femc of Bedford, and stepson Ray Stopar of Wickliffe. His wife, Anna (Stopar), died in 1980. His stepdaughter Bertha Cup also is deceased.

JOHN NEMEC

John (Nino) Nemec, 57, husband of Gina (nee Abbondanza), father of Patricia Smith and Darwin, brother of Miranda Vasso (Italy), and grandfather of Caitlin Smith.

Mr. Nemec was a member of Primorski Club.

Family received friends at the Zak Funeral Home, 6016 St. Clair. Funeral is today (Thursday) with 9:30 a.m. Mass at St. Vitus Church. Interment in All Souls Cemetery.

Cimperman Honored

Joseph W. Cimperman of E. 74 St., a student at John Carroll University in Cleveland received the following letter from the school:

"Dear Joe: Congratulations! In recognition of your humanitarian efforts, you have been selected as the 1990 recipient of the Parents Outstanding Student Recognition Award. The award will be presented to you on Saturday, October 27 at the Parents Association annual meeting in Kulas Auditorium at 11:30 a.m. and again at the football game during the half-time activities. Please invite your family to attend these festivities and join in celebrating your accomplishments."

Sincerely,
Ned C. Gold, Jr.
Chair
Student Life
Sub-committee"

St. Vitus Salutes Parish Workers

St. Vitus parish, Cleveland, held its annual Appreciation Dinner on Friday, Nov. 16 at the parish auditorium.

Four parishioners were honored as "Women and Men of the Year" and given awards reflecting the qualities of all parishioners for the past year.

Chosen were Ivanka Pretnar, Jože Likozar, John Kirk Jr., and Marge Kuhar. The theme for these four recipients was "service to others on behalf of the parish."

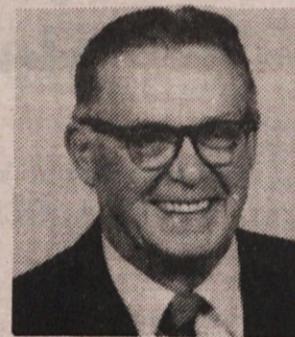
Father William Jerse, assistant pastor, presented each recipient with a plaque. He thanked the honorees for their time and talents on behalf of St. Vitus.

A new award referred to as "Recognition Award" was presented for the first time. The recipient was Mrs. Josephine Ambrosic. The Recognition Award is presented to a person (or organization) for working on behalf of St. Vitus for many years.

Josephine Ambrosic is active in the parish. She is a member of the Altar and Rosary Society and Finance Advisory Board. She is also extremely active in American Mutual Life Association (AMLA) a fraternal organization based in

In Loving Memory

Of the Fifth Anniversary
Of Our Beloved Husband
Father and Grandfather

Victor J. Svet

He died Nov. 27, 1985.

Two years have passed since that sad day, the one we loved was called away.

God took him home - it was His will. But in our hearts he liveth still.

Sadly missed by
Victoria - Wife
Children and
Grandchildren

STERLE-SANKOVIC

Funeral Home

(Formerly Sankovic-Johnston)

15314 Macauley Avenue

(Corner of E. 152 & Lake Shore Blvd.)

Joseph J. Sterle - Director

(216) 531-3600

\$40.00 OFF

with Purchase of Eye Glasses

Eyes examined by Dr. S. W. Bannerman

J. F. OPTICAL

6428 St. Clair Ave.
361-7933

775 E. 185 St.
531-7933

Coming Events...

Sunday, Dec. 2

Branch 47 Slovenian Women's Union yearly meeting and Potluck Christmas Party at 1 p.m. at Slovenian National Home in Maple Heights.

Sunday, Dec. 9

AMLA Children's Christmas Party at Slovenian National Home.

Sunday, Dec. 9

Slovenian Women's Union Branch 50 Dinner and Social at 1 p.m. at the Slovenian Workmen's Home, 15335 Waterloo Rd., Cleveland.

Tuesday, Dec. 11

PSWA Circle 2 Potica Baking Day. For poticas call 531-3595 weeks in advance.

Sunday, Dec. 16

St. Lawrence Lodge No. 63, St. Joseph Lodge No. 146 and St. Anne Lodge No. 150 Children's Christmas Party at Slovenian Hall on E. 80th St. at 3:00 p.m.

Monday, Dec. 31

Slovenian National Home, E. 80 St., New Year's Eve Party. Sit down meal with bottle of cheer, Music by Joe Tomsick, followed by Continental Breakfast. Donation \$55.00 a couple, \$30 single. Call 341-7540 or 341-6136 or 641-9664 after 5 p.m.

Support the only independent Slovenian newspaper and make your friends happy all year long

A gift subscription to the American Home for first time readers is only \$20.

Call 431-0628

And we'll send a card to the new subscriber telling them of your informative gift.

ZAK-ZAKRAJSEK

Funeral Home

6016 St. Clair Ave.

Phone 361-3112 or 361-3113

• No Branches nor Affiliations •

Zachary
A. Zak,

licensed
funeral
director

Zele Funeral Home

Memorial Chapel

452 E. 152 St.

Phone 481-3118

Addison Road Chapel

6502 St. Clair Ave.

Phone 361-0583

Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo posrežbo.

BRICKMAN & SONS

FUNERAL HOME

21900 Euclid Ave.

481-5277

Between Chardon & E. 222nd St. — Euclid, Ohio

Vladimir M. Rus

Attorney - Odvetnik

6411 St. Clair (Slovenian National Home)
391-4000

(FX)

GRDINA-COSIC

Funeral Homes

17010 Lake Shore Blvd.
531-6300

1053 E. 62 St.
431-2088

28890 Chardon Road
Willoughby Hills
944-8400

A TRUSTED TRADITION FOR 85 YEARS

Jim's Journal

By James V. Debevec

On Dec. 7, 1941 the Japanese bombed Pearl Harbor in Hawaii. They've been dropping bombs on the U.S. ever since.

For example, this week Matsushita announced it will acquire MCA/Universal. Among other things, they own Universal Studios in Florida and the television series "Murder She Wrote." Well, we now know who the big shark really is. We have also discovered who the victim is. It's us. And the perpetrator on the who-done-it is now out in the open.

The Sony Corp. purchased Columbia Pictures Inc. last year for \$3.4 billion plus assumption of \$1.5 billion of debt. And is nothing sacred? Walt Disney Co. recently announced it had arranged for \$600 million in financing from Japanese sources to make and market movies.

The former makers of the fighter airplane the Zero during WWII, Mitsubishi, has purchased Rockefeller Center in New York. The Japanese also bought Pebble Beach golf course in California, one of the most prestigious in the U.S.

We buy Japanese radios, televisions, cameras, automobiles. Now we'll watch their movies, work in their offices and play golf on their land. What's next?

What's next is we're sending our United States armed forces to the Sahara desert to retake the oil grounds in Kuwait that we don't need. The Japanese need the oil. What are they sending? Nothing. No young men and women. At first they were going to send some money. Now they decided they'd rather buy something tangible with it rather than throw it down the sewer. What they're buying is our jobs and our lives.

Good morning, America; it's time to wake up!

* * *

Laugh of the Week

Tuesday's Wall Street Journal reported Education Secretary Lauro Cavazos urged colleges to curb spending to keep higher education affordable. Every year inflation goes up 4%, but college tuition goes up 10%. About time someone looked into this gouging of the American public.

(State) Department officials said they plan to send to every U.S. college and university a new booklet, called, "Tough Choices," outlining ways to manage administrative costs. Ha, ha, ha, ha, ha.

* * *

There are countries in Eastern Europe which have decided to shuck their cloak of communism for the mantle of the free enterprise system. But changing economies is no easy task; it's filled with chuckholes that even the most sophisticated investors of the free world have fallen into.

But there is a simple solution and it costs under \$10. Everyone in the emerging nations should buy a game of Monopoly and learn the strategies of it. If you are stingy and a hoarder and don't take any chances by purchasing property, you will even-

tually lose the game. If you purchase too much, you'll also go bankrupt. If you don't believe that, ask Donald Trump or Merv Griffin. Monopoly is an amazing game and a favorite of MBA's. Learn the principles of capitalism by risking nothing but play money.

Daffy Definitions

appear — from which one may catch fish

knob — something to adore

nursery — bawl park

arrest — take when tired

axe — chopstick

caterpillar — upholstered worm

attack — small nail

bathing beauty — girl worth wading for

chair — headquarters for hindquarters

disconsolate — record played after midnight

ringleader — first one in the bathtub

camelot — lot for second-hand camels

auctioneer — man who looks forbidding

buccaneer — high priced corn

egg plant — chicken farm

denial — Egyptian River

foul ball — chicken dance

hog wash — pig laundry

waiter — one who thinks

money grows on trays

ottoman — car mechanic

rug — sold by the yard and worn by the feet

license number — what to take when you're run down

autograph — chart indicating sales of cars

operetta — girl who works at the phone company

nail — long, round object with a flat head which you aim at before you hit your thumb

dentist — person who looks down in the mouth

illegal — sick bird

cannibal — someone fed up with people

acorn — an oak in a nutshell

zebra — largest size in the store

vitamin — what to do when someone comes to the house

kindred — fear of relatives

announce — one-sixteenth of a pound

rhubarb — bloodshot celery

beet — potato with high blood pressure

Steve Shimits

With all the excitement going on in Slovenia, do you want your relatives and friends to be left in the dark?

A gift subscription to the American Home will enlighten them.

Call 431-0628

What else can you get for \$20 that'll inform, entertain, and make your loved ones proud to be Slovenians?

We'll even send a card telling them what a considerate friend they have.

Recipes

CHICKEN PAPRIKASH

1 3-pound frying chicken
2 heaping tablespoons shortening
1 large onion, chopped
1 heaping teaspoon paprika
1 tomato, cut up
2 tablespoons chopped green pepper (optional)
salt and pepper to taste
water as needed
1/2 pint sour cream
2 tablespoons flour

Cut chicken into serving size pieces. Rinse chicken, but do not dry. Melt shortening in heavy saucepan or skillet and add chopped onions. Sauté onions until golden, remove pan from heat and stir in paprika. Add chicken, tomato, green pepper and seasonings. Cover lightly and let stew, turning chicken occasionally and adding small amounts of water as needed. When chicken is tender, remove pieces carefully onto a platter. Blend sour cream with flour, add to sauce in pan and heat for a minute. Pour sauce over chicken and serve with egg dumplings or noodles.

Anne Tomsick
Euclid, Ohio

EGG DUMPLINGS

2 whole eggs
6 tablespoons cold water
pinch of baking powder
1 cup flour
2 1/2 quarts boiling water
3 tablespoons salt

Beat eggs and water together. Combine baking powder and flour and beat into the egg mixture, adding more flour as needed to make a stiff dough. Drop dumplings from a spoon into boiling, salted water. Cover and cook ten minutes. Drain well and serve with paprikash.

Anne Tomsick
Euclid, Ohio

HURRICANE OATMEAL CAKE

1 cup oatmeal
1-1/4 cups boiling water
2 eggs
1 cup granulated sugar
1 cup brown sugar
1/2 cup vegetable oil
1-1/2 cups flour
1 teaspoon soda
1 teaspoon salt
1 teaspoon cinnamon

Combine oatmeal and boiling water; set aside. Beat together eggs, sugars, and oil until blended. Add sifted flour, soda, salt, and cinnamon; add oatmeal mixture. Pour into greased 13" by 9" baking pan. Bake at 350°F. 30 to 35 minutes.

Topping:

Mix together 1 cup coconut, 1 cup brown sugar, 6 tablespoons melted margarine, 1/2 cup chopped peacans, and 1/4 cup evaporated milk until moist. Spread over cake; broil until topping is light brown and crunchy — about 2 minutes. Makes 20 servings.

YAM BANANA PUDDING

1 cup mashed banana (ripe is best)
2 cups peeled, cooked and mashed sweet potatoes (or about 2 17-oz. cans)
1/2 cup milk
1/2 cup sour cream
1/2 cup orange juice
1/3 cup light brown sugar
1/4 cup butter or margarine, melted
1 tablespoon grated orange rind
1/2 teaspoon pumpkin pie spice
1/4 teaspoon salt
4 eggs, separated

Preheat oven to 350 degrees. Combine all ingredients, except egg whites, in a large bowl. In a separate bowl, beat egg whites until stiff; fold them into banana mixture. Pour mixture into a greased 2-quart baking dish and bake for 1-1/4 hours or until golden. Serve hot or cold topped with whipped cream or topping, if desired. Yield: 6 to 8 servings.

Euclid, Ohio Beverage

635 East 200 St.

Euclid, Ohio 44119

486-0595

Open 10 a.m. until 8:30 p.m.

Except Saturdays, open until 6:30

Closed Sundays

We have a great selection of imported and domestic fine quality wines, beers, liqueurs.

VIPAVA — CHARDONNAY

We carry fine Ohio quality wines - CHALET DEBONNE (Madison, Ohio)

GENESEE and COORS • PARTY BALLS • The Briggs - owners

Happy Holidays

Christmas Klobase

Kronski Sausage

Kronski sausage — a gift from the old country for friends, relatives or for yourself.

Call and Order Now!

5 lbs. Kronski Sausage \$20.45

10 lbs. Kronski Sausage \$38.40

Prices Include Shipping

We Can Ship Anywhere In the U.S.A. — Call Now!

Toll Free 1-800-443-3833

Kronski CORPORATION

SAUSAGES

P.O. BOX 1539

ROCK SPRINGS, WYOMING 82902-1539

MEMORANDUM

on the Status of the Yugoslav Crisis and Intentions of the Republic of Slovenia

Last week, November 19-21, a meeting took place in Paris, France, of the leaders of the 34 countries which are signatories of the Helsinki Accords. U.S. President George Bush attended the conference, since the United States is one of the signatory countries. Another signatory of the accords is Yugoslavia, whose delegation also included one representative from each of the republics. The Slovene delegate was the Foreign Minister, Dr. Dimitrij Rupel. In preparing for this important international forum, the government of Slovenia and its foreign ministry prepared a Memorandum giving Slovenia's view of the Yugoslav crisis and Slovenia's intentions, or plans. As this is an important document and gives Slovene Americans an insight into how Slovenia's leaders view the situation that confronts their country, we are printing the bulk of the text. We are using the English language version faxed to us courtesy of Dr. Peter Millonig, who serves as head of the Government Liaison Office of the Republic of Slovenia in Washington, D.C. Some of the English text is not as smooth as it might be, but we have refrained from editing the original.

Dr. Rudolph M. Susel

I.

Reasons and Elements of the Deepening Crisis in Yugoslavia

1. — Yugoslavia was founded in 1918 as a new state, uniting the State of Slovenia, Croatia, Serbia and the Kingdom of Serbia. Its nationalities brought diverse ethnic, political, cultural, religious and historical backgrounds into the collective state. Ever since the formation of the country, this diversity has been a major handicap in the coexistence of the Yugoslav nations.

The post-war socialist and federal republic of Yugoslavia dealt with the "national issue" in the spirit of brotherhood and unity of all Yugoslav nationalities, based on the thesis of a conflict-free Yugoslav society, an integral part of Yugoslav self-management socialism.

In the political arena, the system functioned as a modified one-party system which had elements of democratic decision-making but did not allow the affirmation of the various interests because of the monopolistic status of the communist party.

Economy-wise, the system was based on the principle of worker's self-management and social ownership, which turned out to be rather ineffective in practice.

When trying to determine the nature of the Yugoslav problem and how to solve it, one must be aware that Yugoslavia is a multinational state, which has not succeeded, during its existence, to solve the "national issue".

2. — In the 80's, the ever worsening social and national conflicts pointed to obvious deformities of the system, which spelled an imminent break up of Yugoslavia. In this respect, the turning point was 1981, when the Yugoslav authorities labeled the national strife of the province of Kosovo as a counter-revolutionary and separatist movement and proceeded to solve by resorting to violence. The implementation of this policy in Kosovo province means the de facto and de iure beginning of the reformation and disintegration of Yugoslavia. Slovenia views these methods of solving the Kosovo question above all as a threat to human rights, and an attempt to set up the relations throughout Yugoslavia in this manner.

The aggressiveness of this policy was manifested in the constant attempts to export this violent brand of "revolution" to other parts of Yugoslavia, with the aim of solving the national question.

The following examples illustrate this behavior, which is in fact jeopardizing the dawn of democracy in Yugoslavia:

— the autonomy of two Yugoslav provinces, Kosovo and Vojvodina, has been abolished;

— violent government repression in Kosovo, where 90 percent of the population is Albanian, and blatant violation of the fundamental human rights in Kosovo;

— economic embargo of Slovenia imposed by Serbia and partly by Montenegro;

— the incitement of national conflicts in multi-national Yugoslav republics;

— calls for the revision of the republican and national borders of Yugoslavia;

— the denial of legitimately elected representatives of the government by free multiparty elections in Slovenia and Croatia;

— constant sword rattling and threat of a "military coup";

— deepening constitutional crisis of the presidency of Yugoslavia, which denies the model of a confederate Yugoslavia as one of the two legitimate options for a future political system of Yugoslavia.

The above-mentioned manifestations of these policies are externally presented (i.e. abroad, r.m. susel) as legitimate, constitutional, democratic and above all necessary for the preservation of a united, federal and unified Yugoslavia.

Slovenia views such policies as undemocratic and disintegrating, threatening its democratic achievements, as well as threatening other parts of Yugoslavia, where the principles of a multiparty system, the respect of human rights and a law-based state have been embraced.

3. — The federal government appears powerless in its efforts to solve the accumulating problems, and is thus losing its credibility. Nevertheless, it has achieved positive results in the implementation of the economic recovery packet, but failed to promote the democratic processes throughout Yugoslavia. Slovenia cannot accept that Yugoslavia is going to miss the historic opportunity to become the first socialist state to integrate into the European environment, instead Yugoslavia is at the bottom of the waiting list of the countries trying to enter Europe. Slovenia believes that Yugoslavia has no place in the European integration in the near future due to the internal political circumstances, especially due to the Kosovo issue.

Slovenia therefore views Yugoslavia, such as it is, as an obstacle to its overall integration into the European environment, which seems quite logical and justified, given the degree of democracy, level of the observance of human rights and freedoms and the consistent orientation towards market economy.

4. — The interests of the Yugoslav republics are quite diverse. The discrepancies are reflected in the different approaches (of) these republics to the affirmation of democracy in Yugoslavia and in its respective republics and to the regulation of relations between its nationalities. Slovenia does not want federation in which the larger nationalities would override the interests of the smaller ones. It wants equality of all nationalities, a guarantee which is the cornerstone of their complete sovereignty. This is our legitimate right and we recognize the same right of every other Yugoslav nationality.

In order to ensure a coexistence of Yugoslavia, a new democratic accord is required, which can, and must be made only by Yugoslavia's republics, after free and multiparty elections have been made. Our efforts are directed towards a Yugoslavia which will be to the measure of democratic European tradition, allowing its nationalities to become partners in the European community of nationalities on an equal footing. The model of the new Yugoslav system, as it was proposed by Slovenia and Croatia, is confederation, a union of sovereign states united for the purpose of achieving common goals. We are firmly convinced that Yugoslavia can exist only as a union of sovereign states. This is the only way to ensure equality and full responsibility of each constituent part for its own development. The confederate contract must therefore have the status of an international compact and not the status of an internal piece of legislation.

(Continued next week)

"Evening with Bishop Pevec" Set for December 7 at Borromeo

Just a brief reminder of our invitation to join in the annual "Evening with Bishop Pevec", which will be sponsored by the Slovenian American Heritage Foundation on Friday evening, December 7, at Borromeo Seminary, 28700 Euclid Avenue, Wickliffe, Ohio. A recital of organ music and a concert of religious music will begin at 6:30 p.m. The Glasbena Matica chorus under the direction of Maria Ashamalla will again be featured this year. Bishop Pevec will celebrate Mass at 7 p.m.

After Mass, you're invited to a reception in the dining room of the seminary. Bishop Pevec will be present at this informal gathering. There is no admission, though we would appreciate donation of baked goods for the reception. If you have any questions about this or in taking part in the symbolic offering to the bishop and to Borromeo, call me at 531-7850. This is always a pleasant evening and we hope you'll join us.

Ann Opeka

**Carst-Nagy
Memorials**
15425 Waterloo Rd.
481-2237
"Serving the
Slovenian Community."

Al Koporc, Jr.
Piano Technician
(216) 481-4391

WEST PARK BUTTON BOX
First Time Around
Polkas & Waltzes \$9.00
Wm. Ilersich (216) 238-4108

Donations

Deepest thanks to the following for their donations to the Ameriška Domovina:

Janez Vidmar, Brookfield, Ill. — \$10.00

Jennie Glicker Davidson, Michigan City, Indiana in memory of friend Fay Mocilnikar — \$10.00

Louis Debeljak, Willoughby Hills, O. — \$9.00

Mary Sholar, Springhill, Fla., in memory of Mike Sholar — \$5.00

Rolin Joseph, Garfield Hts., O. — \$5.00

Anonymous, Highland Hts., O. — \$20.00

Anton Kosie, Euclid — \$9.00

Frances Pecnik, Pittsburgh, Kans. — \$10.00

Alojz Horvat, Berwyn, Ill. — \$20.00

Rev. John Lavrich, Wichita, Kans. — \$10.00

Josephine Vavpotic, Chicago — \$10.00

Leopold Zupancic, Euclid — \$5.00

Joseph Levstik, Minneapolis — \$10.00

Joseph Klammer, Painesville, O. — \$10.00

Louise Rogina, San Francisco — \$10.00

Frances Gerbec, Cleveland — \$10.00

Stanley Rus, Willoughby Hills, O. — \$15.00

Anica Grgecic, Bedford, N.Y. — \$10.00

Frank Fujs, Euclid — \$10.00

Polde Omahen, Richmond Hts., O. — \$9.00

Jože Skrjanc, Pueblo, Colo. — \$10.00

Antonia Tolwinski, Cicero, Ill. — \$16.70

Valentine Pfeifer, New Windsor, N.Y. — \$5.00

Mr. and Mrs. Stane Osenar, Willoughby Hills, O. — \$10.00

Mrs. Walter Walden, South Euclid, O. — \$5.00

Mr. and Mrs. Karl Zorjan, Berwyn, Ill. — \$10.00

Alojz Mlakar, British Columbia, Canada — \$13.00

Frank R. Novak, Willoughby, O. — \$10.00

Pauline Zeleznik, Garrettsville, O. — \$10.00

Anonymous, Garfield Hts., O. — \$5.00

August Dragar, Wickliffe, O. — \$10.00

Mary Crtalic, Willoughby Hills, O. — \$10.00

Mary Skerl, Bedford, O. — \$10.00

Alice Kuhar, Cleveland — \$10.00

Josephine Trunk, Cleveland — \$10.00

Rose Poprik, Cleveland — \$5.00

Joseph Jursic, Richmond Hts., O. — \$14.00

Mr. and Mrs. Anton Vogel, Euclid — \$5.00

Vince Erzen, Scarborough, Ont., Canada — \$15.00

Mr. and Mrs. Joe & Frances Stariha, Euclid — \$13.00

Jennie Zakrajsek, Willowick, O., in memory of husband, Frank Zakrajsek — \$10.00

Richard Verhose, Spring Lake Hts., N.J. — \$5.00

Anton M. Lavrisha

**ATTORNEY-AT-LAW
(Odvetnik)**

Complete Legal Services
Income Tax-Notary Public

18975 Villaview Road
at Neff
692-1172

VESTI IZ SLOVENIJE

Zanimanje za plebiscit o osamosvojitvi Slovenije zasenčuje razpravo o osnutku nove ustawe za Republiko Slovenijo

Spodaj objavljen izid ankete časopisa *Dela* o tem, kako bi slovenski volilci glasovali na plebiscitu o osamosvojitvi Slovenije oziroma o tem, ali naj bi se Slovenija odcepila od Jugoslavije in se konstituirala kot neodvisna država, jasno kaže, da bi skoro dve tretjini anketirancev, ki so bili pripravljeni na preko telefona vodenega anketo sploh odgovoriti, glasovalo za neodvisno Slovenijo. Proti bi glasovala le dobra šestina, petina pa je povedala, da še ne ve, kako bi se opredelila.

Podrobnejša analiza odgovorov tistih, ki so odgovorili na sicer več vprašanj, kaže, da jih je dobra polovica osebno prepričana o tem, naj bo Slovenija popolnoma neodvisna, tretjina pa zagovarja konfederacijo med Slovenijo in drugimi jugoslovanskimi republikami, vendar le na podlagi pogodb med njimi. Za federacijo kot zvezo držav, kar seveda zagovarjajo v Srbiji in centralisti sploh, je bilo komaj dva in pol odstotka anketirancev.

Med drugimi zanimivimi ugotovitvami je ta, da 49,7% anketirancev verjame, da je neodvisna Slovenija sposobna preživeti gospodarsko kot politično, tega ne verjame le 15,6 odstotka. Več kot četrtina je pa odgovorila z »morda«, 7% pa ni odgovorilo. N obenega soglasja ni o tem, kdaj naj bi bil plebiscit, vendar večina meni, da ne pozneje kot ob koncu januarja. Prav tako je veliko nenočnosti glede tega, kdo naj bi smel na plebiscitu glasovati. Trideset odstotkov meni, da samo Slovenci, 28 odstotkov pa vsi, ki imajo stalno bivališče v Sloveniji, 22 odstotkov pa samo tisti, ki imajo slovensko državljanstvo. Šestnajst odstotkov pravi, da naj bi volili vsi volilni upravičenci.

Anketa je vprašala tudi, zakaj naj bi se Slovenija odcepila. Kateri so pač vzroki, ki naj bi bili za tak ukrep odgovorni. Prvi odgovor na seznamu je bil gospodarsko propagiranje Slovenije (36,9%), drugi je bil očitek, da v sedanji SFRJ Slovenija nima vpliva na zvezno politiko (19,7%), tretji se je glasil, da gredo v prid osamosvojitve Slovenije mednarodne okoliščine (14,6%). Zanimivo tu je, da je le 11,1 odstot. ljudi odgovorilo, da naj se Slovenija odcepi predvsem zato, ker Sloveniji oz. Slovencem v Jugoslaviji grozi mo-

goča represija. Malce manj, 10,8 odstot., je reklo, da naj gre Slovenija svojo neodvisno pot zato, ker Slovencem in Sloveniji v Jugoslaviji grozi razpad.

Tisti, ki so kot vzrok za slovensko odcepitev od SFRJ menili, da zato ker so mednarodne okoliščine takemu ukrepu naklonjene, gotovo niso vedeli za poročilo ameriške Centralne obveščevalne agencije (CIA) o Jugoslaviji, v katerem analitiki CIA predvidevajo razpad Jugoslavije in vidijo resno možnost državljanske vojne v deželi. O tem poročilu je v včerajšnjem *New York Timesu* pisal novinar David Binder, sicer zelo dober poznavalec jugoslovanskih razmer. Tekst Binderjevega članka je objavljen v angleškem delu današnje A.D. Kar je pri analizi za Slovenijo pomembno, je to, da ugotovite glede najbolj verjetne bodočnosti Jugoslavije poklicnih analitikov jugoslovanskih razmer vedno jasneje nasprotujejo uradnemu gledanju do SFR Jugoslavije State Departmenta in ameriške vlade sploh, da pa ta gledanja prodirajo tudi v najvišje vladne kroge in njih predstavnike, kot citira sam Binder Lawrencea Eagleburgerja. To utegne voditi slejkoprej k spremembam v ameriški vladni politiki do Jugoslavije in narodov, ki trenutno živijo v tej potaplajoči se ladji. Med nedavnimi obiski v Washingtonu, je urednik A.D. slišal od uslužbenca State Departmenta, da je že ustavljena posebna skupina, ki pretehta ameriško politiko do Jugoslavije z namenom, da to politiko prilagodi novim razmeram.

Dr. France Bučar o pomenu plebiscita za Slovenijo — Dr. Jože Mencinger o težavah gospodarstva in nestrnosti javnosti

Sredi novembra je dr. France Bučar, predsednik parlamenta prišel v Mursko Sobotu, kjer je govoril pripadnikom Demosa o političnih razmerah v Sloveniji. Dr. Bučar se je osredotočil na napovedan plebiscit o osamosvojitvi Slovenije in dejal, da će bo plebiscit propadel, potem se bo v Sloveniji začel proces jugoslovenizacije, torej procesa, ki ga zagovarjajo centralisti oz. unitaristi v sednji SFRJ. Dr. Mencinger je pa povedal, da ljudje od vlade v kratkem času neupravičeno pričakujejo preveč. Vlada izgublja veliko časa pri mašenju lukenj v ekonomskem sistemu, tudi zaradi ohranjanja socialnega miru, kar je večkrat skregano z ekonomsko logiko.

Javnost o plebiscitu

KAKO BI GLASOVALI, ČE BI BIL JUTRI PLEBISCIT IN BI NA GLASOVALNEM LISTIČU PISALO, DA NAJ POSTANE SLOVENIJA NA DAN TEGA PLEBISCITA SAMOSTOJNA IN NEODVISNA DRŽAVA, KI NI ZDRAŽENA V SFRJ?

64.3 %

DA

LJUBLJANA, 16. novembra — Do plebiscita za samostojno in neodvisno državo Slovenijo ima večina naših državljanov že dokaj izobilkovana stališča. Tako vsaj kaže naša anketa, ki so jo sodelavci *Dela* opravili 14. in 15. novembra med 583 od 966 računalniško odbranimi telefonskimi naročniki iz vse Slovenije. Drugi so pogovor zavrnili (170) ali pa niso bili dosegljivi (213). Tako je, denimo, na najbolj drzno vprašljivi — kako bi glasovali, če bi bil plebiscit že jutri, na glasovalnem lističu pa zapisano, da naj Slovenija s tem dnem postane samostojna in neodvisna država — 64,3 odstotka vprašanih izjavilo, da bi na lističu obkrožilo »da«. Za »ne« se je izreklo le 16,1 odstotka vprašanih, preostali (19,6 odstotka) pa ne vedo, kako bi ravnali. Več na 3. strani.

SLAVA PARTLIČ

19.6 %

16.1 %

da

ne

?

ne vem

— NOVI GROBOVI —

John (Nino) Nemeč

Umrl je 57 let stari John (Nino) Nemeč, mož Gine, roj. Abbondanza, oče Patricie Smith in Darwina, stari oče Caitlin Smith, brat Mirande Vasso (It.), član Primorskega kluba. Pogreb bo iz Zak pogreb. zavoda na 6016 St. Clair Ave. danes, v četrtek, dop. ob 9., v cerkev sv. Vida ob 9.30 in nato na Vernih duš pokopališče.

John Mirtic

Umrl je 67 let stari John Mirtic, vdovec po Evelyn, oče Harriet Mirtic in Rachelle Bencic, očim MaryAnn, Donald, Rose in Nyoke, brat Henryja, 14-krat stari oče. Ure kropljenja bodo jutri, v petek, od 5.30 do 7.30 zv. v Zak pogreb. zavod, 6016 St. Clair Ave. Pogrebni obredi bodo prav tam ob 7. zv.

Mary Morel

Umrla je 76 let stara Mary Morel, rojena Yaksich, žena Stanleya, sestra Franka, Steve-a, Barbare Balko in Frances Fiedler. Pogreb bo iz Grdina-Cosic zavoda na Lake Shore Blvd. v soboto, 1. decembra, v cerkev sv. Viljema dop. ob 9.30. Ure kropljenja bodo jutri, v petek, od 2. do 4. pop. in od 7. do 9. zv.

Anthony F. Yerman

Dne 20. novembra je umrl Anthony F. Yerman, mož Edith, roj. Cebron, oče Anthonyja in Davida, stari oče Anthonyja, brat Mary Schneider (pok.). Pogreb je bil 23. novembra s sv. mašo v cerkvi sv. Felicitas.

Susan-Rose Smrekar

Umrla je Susan-Rose Smrekar, rojena Knapick, žena Josepha, mati Nancy Loeschén, Carol Weber, Rose Marie Hilcar (pok.) in Josepha, 13-krat mačeha, 3-krat stara mati, sestra Mary Arndt, Helen Te-kaucic, Anne Torola (pok.), Elizabeth Wisley, Margaret Kalifut, Josepha in Paula. Pogreb je bil 28. novembra.

MALI OGLASI

EDNA AVE.

Large, immaculate 3 bedroom single. Modern kitchen & bath. Ceiling fans. Fireplaces. Basement. Asking low 30's. Owner anxious. Make Offer.

Pat Pollack Realty

944-5999

Anthony A. Vadnal

Umrl je Anthony A. Vadnal, mož Colette, roj. O'Brien, oče Patricie Pate, Paulette Sindone in Jamesa, 6-krat stari oče, brat Fanny Tomsic, Anne Vick in Franka. Pogreb je bil 23. novembra s sv. mašo v cerkvi Assumption na 9183 Broadview Rd.

Helen Hrastar

Umrla je Helen Hrastar, rojena Juratovac, vdova po Victorju, mati Patricie Craft, Victorie Rossman in Helen Cole, 8-krat stara mati, 2-krat prastara mati, sestra Evelyn Rodriguez in Richarda Nemetha. Pogreb je bil 26. novembra iz Grdina-Cosic pogrebnega zavoda na Chardon Rd. v cerkev sv. Marije Magdalene in nato na Vernih duš pokopališče.

Anna Radic

Umrla je Anna Radic, rojena Mauser, vdova po Johnu, mati Rite Barnes, Charlesa, Therese Bordonaro, Thomasa, Cecilije in že pok. Veronice, 7-krat stara mati, 3-krat prastara mati, sestra Veronice Kraince, 8 bratov in sester je pa že pokojnih. Pogreb je bil 24. novembra iz Grdina-Cosic pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd.

KOLENDAR

DECEMBER

2. — SKD Triglav, Milwaukee, Wis., priredi miklavževanje.

7. — Slovensko ameriški kulturni svet priredi predbožično srečanje s škofovimi Pevcem, v semenišču Borromeo. Koncert ob 6.30, ob 7. sv. maša.

9. — Slov. šola pri Sv. Vidu priredi Miklavževanje. Pričetek ob 3. pop. v dvorani sv. Vida.

31. — Pevski zbor Korotan prirede silvestrovjanje v Slovenskem domu na Holmes Ave. Začetek ob 7. zv.

31. — Baragov Dom priredi silvestrovjanje z večerjo in plesem. Začetek ob 7h zv.

— 1991 —

JANUAR

26. — Slovenska pristava prirede 25. »Pristavsko noč« v SND na St. Clair Ave. Večerja od 6.30 do 8.30, nato ples. Igra Alpsi sekstet.

Grdina—Cosic Pogrebni Zavod

17010 Lake Shore Blvd. 531-6300

28890 Chardon Rd. 944-8400

1053 E. 62 Street 431-2088

V družinski lasti že 87 let

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. - 431-0628 - Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec - Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel - Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države in Kanada:

\$25 na leto za ZDA; \$30 za Kanado (v ZD valuti)

Dežele izven ZDA in Kanade:

\$35 na leto, računano v ameriški valuti

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:

U.S.A.: \$25 per year; Canada: \$30 in U.S. currency

Foreign:

\$35 per year U.S. or equivalent foreign currency

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio
POSTMASTER: Send address change to American Home
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103

Fax (216) 361-4088 Published every Thursday

No. 48 Thursday, November 29, 1990

Bližajoča se vojna z Irakom

Komaj smo mnogi začeli sprejemati kot morda resnična trditev, da se je skoraj polstoletno obdobje »hladne vojne« med komunističnim in svobodnim svetom končalo in to z zmago svobodnega sveta, že stojimo pred nevarnostjo novega vojaškega spopada. Prizorišče je tokrat na Srednjem vzhodu, glavni igralci pa zaenkrat niso, kot bi lahko pričakovali, Izraelci in Arabci, ampak ZDA na eni in Irak na drugi strani. Ukrepi, ki jih je podvzel in jih še obljudil predsednik George Bush, da bi prisilil iraškega voditelja Saddama Husseina k umiku iz zasedenega Kuvejta, kažejo, da nismo daleč od vojne, ki bi imela katastrofalne, dolgoročne posledice.

Bush daje vtis, da se je odločil za vojni spopad, do tega pa naj bi prišlo najbolj verjetno januarja ali februarja. V Saudsko Arabijo je poslal oziroma posilja tako po moštvu kot orožju najmočnejšo vojsko od vseh povojnih ameriških potez. Da gre zares, pričajo med drugimi odločitev, da vojaki, ki končujejo svoje obveznosti kot člani vojske, kljub temu ne smejo vojske zapustiti. Vojaki, ki so bili poslani v Saudsko Arabijo že pred meseci, morajo tam ostati in ne bodo normalno nadomeščeni. Pod vodstvom ameriške diplomacije, Združeni narodi in še posebej Varnostni svet ZN sprejema bolj in bolj stroge resolucije zoper Irak, najnovejša bo pa celo pod sicer določenimi pogoji dovolila uporabo sile zoper Irak, če Irak ne zapusti Kuvejta in tej državici vrne svoji neodvisnosti. Vojni spopad naj bi bil januarja ali februarja zato, pravijo analitiki, ker bi bile ameriške sile šele tisti čas na višku njihove bojne sposobnosti.

Dvoma ni, da je kriza z Irakom odločilna za predsednika Busha. Postavil je zahtevo, da Hussein absolutno mora zapustiti Kuvejt in trdil, da bo do tega umika tudi prišlo zlepa ali zgrda. Ker Hussein ne kaže pripravljenosti, kloniti pod Bushovim (seveda tudi svetovnim) pritiskom, je kriza zašla v slepo ulico, iz katere ni videti mirnega izhoda. Dejstvo je namreč, da kompromisne rešitve ni na obzorju, ker Bush pravi, da ne bo sprejel nič razen umika Iraka iz Kuvejta, Hussein je Kuvejt administrativno že priključil Iraku in še okrepila svojo vojsko v Kuvejtu. Eden ali drugi pač mora kloniti, da je kriza rešena brez vojne. Morda bo do tega končno tudi res prišlo, z vsakim dnevom pa je ta možnost manjša.

Če bi se začela vojna z Irakom, vojaški strokovnjaki in analitiki soglašajo, da bi jo dokaj hitro dobole ameriške sile. Izraz »ameriške sile« je na mestu, ker nihče ne dvomi, da bodo glavno težo vojne nosile ameriške enote, čeprav ima pomembno mesto tudi

JOHN PETRIČ — 80-letnik

CLEVELAND, O. - Predsednik Slomškovega krožka v župniji Marije Vnebovzetje, John Petrič, bo obhajal osemdesetlico in to jutri, v petek. Luč sveta je namreč zagledal 30. novembra 1910 v hiši številki 6030 St. Clair v Clevelandu. Njegovi starši so prišli iz Dolenske, mati je bila iz Hudega Konca - župnija Sv. Gregor, oče pa iz Velikih Lašč.

Johna mnogi poznate kot odličnega brivca, saj je množim nudil svoje usluge v brivnici, ki jo je odprl leta 1950. Sedaj je v pokoju. Upokojil se je leta 1987 in sedaj še bolj kot prej deluje v Slomškovem krožku, ki ga vodi zadnje desetletje, za kar smo mu vsi, ki škofa Slomška cenimo, zelo hvaležni. Ob osemdesetletnici

mu iskreno čestitamo ter želimo zdravja, poguma in dobre volje!

Jutri, v petek, 30. novembra, se bomo z njim zahvalili Bogu s sveto daritvijo pri Sv. Vidu ob 5. uri popoldne. Pri tej sv. maši se bomo spomnili tudi njegove življenske sopotnice Marije, ki obhaja rojstni dan 27. novembra in izhaja po materi iz Kozjan v Brkinih, po očetu pa iz Ambrusa v Suhi Krajinji. Njuna hčerka Veronika, ki je privekala na svet 29. novembra 1948, bo prav tako vključena v to zahvalo Bogu. Kot vidimo, je zares dovolj razlogov za skupno zahvalo in priporočilo Bogu, iz katerega rok vse prejemamo, zato vabiemo vse priatelje Petričevih k tej slovesnosti.

M.R. (Sv. Vid)

Slovenska družinska nedelja pri Sv. Vidu

CLEVELAND, O. - Dva meseca je že, odkar je slovenska šola pri Sv. Vidu začela novo šolsko leto. Ob sobotah se zbirajo v šolskih prostorih, da vsaj za nekaj ur poskuša mislit in govoriti slovensko. Slovenska šola je sestavni del fare, zato se je njeno vodstvo odločilo, da tudi na zunaj pokaže to pridnost, in to z družinsko nedeljo. Vsak mesec bi se otroci in njih starši ter vsi prijatelji slovenske besede, zbrali pri skupni nedeljski sveti maši.

V nedeljo, 18. novembra, je bilo prvo tako srečanje. Kar lepo število družin se je zbralo pri tej maši ob pol enajstih popoldne. Samo ti prisotni bi mogli povedati, kaj prijetnega so čutili v svojih sričih.

Jesen je. Vendar, prav zaradi tega srečanja moremo pri Sv. Vidu govoriti o pomladni, o novem začetku, saj bo odslej vsaka tretja nedelja v mesecu slovenska družinska nedelja.

Za prvo srečanje, torej 18. novembra, je daroval sv. mašo p. dr. Vendelin Špendov OFM iz Lemonta, ki v teh dneh pri Sv. Vidu nadomešča gospoda župnika Jožeta Božnarja. Med

pridigo je p. Vendelin takole nagovoril mladino:

Slovenski šoli pri Sv. Vidu v Clevelandu:

Skozi stoletja smo imeli Slovenci ljudi, ki so s svojimi talenti veliko dosegli na znanstvenem, literarnem in umetnostnem polju. Ne samo v preteklosti, dandanes nič manj, ima slovenski narod velike talenta, tudi med nami. Mnogi so se izgubili in se izgubljajo med tujimi ljudstvi, mnogi pa s ponosom dajejo svoje talente slovenski skupnosti in slovenski kulturi.

Med te spadajo slovenske šole. Tu, v Clevelandu, zvesto nadaljujete s tradicijo. Vsa čast učiteljem in staršem, ki se trudite, da bi dali svojim otrokom oboje: materin jezik in kulturo v vseh mogočih odtenkih. Ker so pa ure tako skopodmerjene, je razumljivo, da je to težko. Premosti pa ljubezen, s katero podajate mladim iz zakladnice slovenskega jezika in kulture. Mladina pa, žal, tega večkrat ne dojam. Zato bi rad našim mladim povedal naslednje: Vem, da mnogi od vas z veseljem prihajate v slo-

precej močna in za boje v puščavi izredno dobro vežbanja angleška enota. Med svojim obiskom ob Zahvalnem dnevu med ameriškimi vojaki v Saudski Arabiji je Bush trdil, da o kakšni dolgotrajni (a la Vietnam) vojni tokrat ne bo govora. Ameriške zračne, mornariške in, če bi to bilo treba, kopne enote bi hitro razbile iraško obrambo.

Težava za ZDA in za zahodne države ne bo v vojni sami, čeprav bi ameriški vojaki utrpeli tudi v hitro končani vojni precejšnje izgube, ampak v času po vojni. Arabske države oziroma njih ljudstva bi se še bolj obrnila proti ZDA in Zahodu, gotovo bi bili priča vala terorizma, ki bi terjal veliko posebej nedolžnih, civilnih žrtev, verjeten Husseinov napad na Izrael bi odvrnil od sodelovanja z ZDA tudi sedaj prijateljske arabske države oziroma vodstva. Skrata, tudi hitra in glede izgub poceni vojna za ZDA zoper Irak bi imela posledice, ki bi bile vse drugo kot ugodne. Taka vojna, dolgoročno gledano, bi kaj lahko bila klasična Pirova zmaga. Tudi ta možnost mora biti prisotna v razpravah, ki se jih udeležujejo Bush in njegovi svetovalci in v zveznem kongresu kot ameriški in še svetovni javnosti.

Dr. Rudolph M. Susel

vensko šolo, se pridno učite in tudi berete slovenske knjige. Nekateri pa prihajate le zato, ker starši tako hočejo. Pa se po letih srečam s kom, ki je le nerad hodil v slovensko šolo in se nič ni zanimal in ne učil, pa izpove, kako je bil tedaj nespameten, sedaj pošilja svoje otroke, da bi nadomestil to, kar je sam zanemaril in zamudil.

V evangeliju smo slišati o talentih. Vem, da ste vsi talentirani. Vse bo pa odvisno od tega, koliko imate radi svoje starše, svojega očeta in svojo mamo, kako imate radi domovino svojih staršev. Končno vse zavisi od ljubezni: Koliko imate radi svoje starše in po njih Boga.

Slovenska šola se gospodu patru lepo zahvaljuje za spodbudne besede. Posebej se nju in g. Jeršetu zahvaljujemo še za obisk, ki smo ga bili deležni po maši v dvorani pod cerkvijo. Tja je vabila Slovenska šola vse farane na pogovor ob kavi in pecivu. Zelo lep je bil odziv. — Vsem smo hvaležni in vse vabimo na ponovno srečanje prav tam, ob istem času na tretjo adventno nedeljo.

Odbor staršev

MIKLAVŽEVANJE

Slovenske šole pri Mariji Vnebovzeti

CLEVELAND, O. - Rdeče nebo ob sončnem zatonu nas leta za letom spominja na lepa otroška leta, ko smo se veseliли, da sv. Miklavž piškote peče. Tudi letos že opazujemo, da se približuje ta praznik sv. Miklavža.

Slovenska šola pri Mariji Vnebovzeti bo imela to praznovanje to nedeljo, 2. decembra, v šolski dvorani. Otroci pod vodstvom g. Rudija Kneza, že pridno vadijo kratko igrico »Na nebeški tehnici«. Nato bo prihod svetnika. Pričetek prireditve bo ob 3. uri popoldne.

Pogovor s svetnikom bo mogoč od druge ure naprej pod staro cerkvijo.

Lepo vas vabimo, dragi prijatelji, podporniki naše Slovenske šole, na to prireditve. Pokažimo otrokom, da ceniemo njih trud pri učenju slovenskega jezika s svojo navzočnostjo. Iskreno vas vabi

Odbor staršev

V SPOMIN OB TRINAJSTI OBLETNICI MARIJE IN ALOJZ BALAŽIČ

Umrla novembra 1977

Pri Bogu zdaj sta združena, prosita za vse nas Boga, da bomo enkrat skupaj vsi veselje rajsko uživali!

Žaluoči:

- sin — Jože z družino,
- brat — Tone z družino,
- sestri — Rozika in Tonika z družinama,
- vnučinja — Silvija

Cleveland, O., 29. nov. 1990.

IVAN LAVRIH

Wichita, Kansas

TAKO JE BILO...

Spomini... Turjak

II. del

Ko danes gledam nazaj na turjaško tragedijo, vidim v njej nekaj odsev politične in vojaške nezrelosti — ne v fantih, turjaških borceh — ampak v političnem in vojaškem vodstvu. Fantje, člani Vaških straž, so bili kot ovce brez pastirja. Vsak poveljnik Vaških straž je delal in odločeval več ali manj po svoje, skupnega vodstva, ki bi imelo res vojaško in politično avtoriteto, pa sploh ni bilo. Nočem s prstom kazati na imena odgovornih, naj to storijo zgodovinarji.

Drugo zelo važno dejstvo, kar se tiče padca Turjaka, je pa tole: Italija je kapitulirala 8. septembra 1943. Tedanji italijanski maršal Badoglio je dal povelje vsem italijanskim divizijam, da se v primeru razpada Italije, vse italijanske edinice predajo partizanom in jim tudi izročite orožje in municijo. Italijanski vojaki se lahko pridružijo partizanom, če se pa nočejo, jim bodo partizani poskrbeli varno pot v Italijo.

Na drugi strani je pa tudi (Boris) Kidrič dal povelje vsem partizanskim edinicam, da morajo biti čim bolj prijazni z Italijani in jim iti na roko v vseh primerih. Dejansko to ni bilo nič novega, saj je bilo sodelovanje med partizani in Italijani znano prav povsod. Namen obeh je bil samo eden: uničiti slovenski narod.

Tretje važno dejstvo je tole: Slovensko protikomunistično vodstvo je bilo popolnoma pod vtimom propagande, da se bodo zavezniške sile izkrcale kje na Jadranski obali, najverjetnejše blizu Istre. Kot sedaj vidim iz raznih angleških arhi-

vov, je to res bila Churchillova ideja. Toda komunistične sile so pregovorile ameriške politike, da so se kar lepo predali »dobremu stricu Jožetu« (Stalinu), naj on po svoje uredi Balkan.

Z ozirom na vse to je podpolkovnik Peterlin, poveljnik slovenskih protikomunističnih borcev, izdal povelje, da se vse Vaške straže priključijo Jugoslovanski vojski, odidejo v gozdove, razorožijo Italijane in tako kot Slovenska narodna vojska pričakujejo prihoda zaveznikov. Zberejo naj se v bližini Turjaka, se tam organizirajo v pravo vojsko, kot del Jugoslovanske vojske. Ta načrt naj bi bil dostavljen vsem poveljnikom Vaških straž, toda na žalost so le zelo redki dobili ta navodila, zato je bila zmešnjava na Turjaku še toliko večja.

To ozadje bo vsaj malo pojasio razmere v Turjaku kot tudi v Grčaricah.

V nedeljo, 11. septembra, sem bil v Dobrepoljah in se pripravljal za nedeljo kot ponavadi. Pa ni šlo. Gledal sem skozi okno kapljanie in videl kako se kolona za kolono vaških stražarjev pomika skozi vas. Nekateri so imeli tudi vozove s hrano in municijo. Tudi več civilistov je bilo med njimi. Vsa Suha krajina tja dol do Žužemberka je šla skozi Videm-Dobropolje. In vse proti Turjaku.

Odpravil sem deseto mašo, šel k župniku Merkunu in mu povedal, da grem popoldne malo pogledat na Turjak in zvečer, ko se vrnem, mu bom vse poročal.

Vzel sem svoje kolo in odšel. Niti najmanjše stvari nisem vzel s seboj. Na potu sem prehiteval kolono za kolono. Fantje so bili zaskrbljeni. Zapustili so svoje vasi in svoje družine. Kdo bo sedaj branil njihove domove? Pozno proti večeru je prišla v Turjaški grad tudi dobropoljska Vaška straž pod poveljstvom Toneta Perneta.

Na Turjak sem prišel okoli dveh popoldne. Ravnod tedaj se je začelo zborovanje oziroma posvet vodilnih mož v Turjaku. Pri tem posvetu so bili navzoči zastopniki vseh vojaških in političnih struj in vsak je imel svoja »navodila«. Ni čuda, da je bil posvet prenekajkrat zelo oster in glasan. Ko sem vse to gledal in poslušal, mi je prišla v glavo misel: nič dobrega se ne obeta.

Prvo je bilo seveda vprašanje: kdo bo poveljnik? Peterlin, ki je bil v Ljubljani in noči na teren, Cerkvenik, Debeljak, Novak, Dežman, kdo? Kazalo je, da je večina Vaških straž za Cerkvenika.

Druga važna zadeva je bila: Kakšna so navodila politične in vojaškega vodstva v Lju-

bljani. Na vsak način je treba dobiti zvezo z njimi. Sklep je bil, naj se France Casar in dr. Ludvik Arko odpeljeta z motorjem v Ljubljano in prineseta nazaj navodila. Prišli so samo do Škofljice. Tam so jih komunisti-terenci ustavili in Casarja takoj ustrelili. Dr. Arka in oba vozača (Viktor Habič in Marjan Končan) pa so ustrelili pri Novem mestu. Tako je bila vsaka zveza z Ljubljano pretrgana, Turjak je bil prepuščen svoji usodi.

Tudi je bilo sklenjeno, naj edinice Vaških straž takoj zasedejo položaje pri Sv. Ahacu, doli do Rašice in Velikih Lašč, da tako zadrže partizanski pritisk proti Turjaku in Ljubljani.

Začetek borbe za Turjak

V ponedeljek, 13. septembra, se je začela borba za življenje in smrt. Vaški stražarji so imeli odlične uspehe okoli Rašice in popolnoma razbili partizansko brigado. Ujeli so celo dva italijanska tanka in nekaj partizanov. Na večer so se borci vrnili v grad, gotovo velika taktična napaka.

Od Cerkvenika, ki je imel svoj glavni stan na Zapotoku, so ponovno prihajale nujne zahteve, da se mora grad izprazniti in vsi borci oditi proti Polhograjskim Dolomitom. Turjaški oficirji tega nasveta niso sprejeli, odločeni so bili, da branijo Turjak, s tem zadržujejo partizane in rešijo Ljubljano in to tudi, če postane Turjak slovenski Alcazar.

Partizani so kmalu uvideli, da gradu ne bodo nikdar zavzeli s puškami, strojnici in minometi; oni rabijo tanke in težke topove, da z njimi porušijo debele grajske stene. Vse to orožje pa je bilo treba pridelati v bližino gradu, zato so partizani prosili za premirje in poslali v grad neko dekle z načrtilom za posvet. Vse to je bila le pretveza, da si lahko utrdijo svoje položaje na Marofu in okolici gradu in pripravejo topove. Civilne delegacije z gradu niso sprejeli, zahtevali so oficirje. Ti so šli, vendar partizani niso sprejeli nobene njihove zahteve. Partizani so zahtevali popolno predajo in razorožitev. Grajski oficirji so to odklonili in boj se je zopet začel.

Iz Zapotoka je prišla ponovna patrulja z ukazom za izpad iz gradu. Poveljniki Vaških straž so bili deljeni, eni za, drugi proti. Ostali smo v Turjaku. V sredo ponoči smo videli na Zapotoku tri rakete, znamenje, da so borci od tam odšli in smo tako ostali popolnoma sami.

(dalje prihodnjič)

Sodelujmo vsi pri odpravljanju posledic poplav v Sloveniji

EASTLAKE, O. - Kot je že znano bralcem, je v noči od prvega na drugi novembra zadeba našo lepo Slovenijo velika nesreča. Neprestana ploha je povzročila povodenj, kakršne ne pomnijo zadnjih sto let. Poplava so bile take, da so napravile škodo za več kot milijardo dolarjev. Okoli 33 krajev v Sloveniji je bilo močno poškodovanih, saj so reke in hudourniki narastli takoj visoko, da so odnašale hiše, trgale mostove, odplavljale ceste, njive, kmetijske stroje, sploh vse, kar je prišlo na poti vodne struge. Med najbolj prizadetimi so bile občine Brežice, Celje, Domžale, Idrija, Kamnik, Krško, Laško, Mozirje, Sevnica, Škofja Loka, Velenje in Žalec. Preko 3000 družin je utrpelo ogromno škodo ob prilikih te strašne poplave. Več kot 300 raznih državnih poslopij, otroških vrtcev, šol, bolnic, kakor tudi raznih električnih in telefonskih napeljav je bilo uničenih, polja in sadni nasadi so tudi bili zelo prizadeti.

Dolžnost vsakega zavednega Slovenca doma in po svetu je, da priskoči na pomoč našim sestram in bratom v Sloveniji, ki so prav sedaj pred zimo utrpeli tako veliko škodo, saj jih je mnogo, ki so izgubili vse, kar so si bili z velikim trudom in trpljenjem ustvarili. Pozivamo vse, ki bi bili pripravljeni pomagati z denarnimi prispevki, da pošljemo ček ali poštno denarno nakazilo na: First Federal Savings Bank, 1215 Superior Ave., Cleveland, OH 44114, kjer je Zveza sloven-

skih Amerikancev odprli poseben račun za pomoč poplavljencem v Sloveniji. Prosimo vas, da naslovite ček točno na: Slovenian Flood Relief Fund. Za vaš prispevek vam bodo naši rojaki v Sloveniji, kakor tudi mi tu v ZDA iz vsega srca hvaležni.

V slovenski reviji »Jana« beremo sledeči odlomek poročila o poplavi, katerega je napisala novinarka Renata Ažman pod naslovom »Slovenija pod vodo«:

»Ko je Lučnica skorajda usahnila, so ljudje začeli vpieti,« se spominjata Anica in Marija Žagar. »Zbežali smo iz hiše in vso noč preživel v gozdu nad reko. Proti jutru smo se zatekli v bližnjo hišo, ki ni bila v nevarnosti. Okrog šestih zjutraj pa je počil naravni jez v Podvolovju. Tega kar je Lučnica naredila v desetih minutah, ni mogoče opisati z besedami. Drla je in požiral vse pred sabo. Voda je segala do stropa in od zunaj do oken v prvem nadstropju. Vse iz shrambe je šlo za reko. Na srečo smo bili mi že zunaj. Ne vem kaj bi bilo sicer. Po vodi so plavali avtomobili, drevje, mrtva živila in vse polno predmetov.«

Tako opisuje novinarka to nesrečo. Še enkrat pozivam v svojem in v imenu Zveze slovenskih Amerikancev rojake, da pristopite k tej nabirk s čim večjo podporo, da bomo našim dragim bratom in sestram olajšali prizadetost pred letosnjim božičem.

Dušan Maršič

»THANKSGIVING«

CLEVELAND, O. - Ko se jesen nagnе v svojo zadnjo tretjino, najdemo v koledarju ZDA državni praznik zahvale Bogu za vse darove zemlje. V samem bistvu tega praznika je priznanje človekove odvisnosti od Stvarnika. Zavedanje tega dejstva je za razvoj in delovanje človeka nadvse pomembno. Hkrati je to temelj, na katerem more rasti enakopravna in demokratična družba. Če se posameznik zaveda svojega izvora, če ve, da ni sam od sebe, da mu je živiljenje podarjeno, da so tudi okoliščine vsakdanjega bivanja znamenje Stvarnikovega zanimanja zanj, potem bo ravnanje v vsakdanjem delovanju čisto drugačno, kakor sicer. Kljub veličini in dobrojanstvu človeške narave moramo ohraniti zavest o svoji odvisnosti, ki nas varuje pred zlorabo sposobnosti in danosti, ki so nam na voljo.

Praznik zahvale ima na eni strani ta poudarek, kajti zgodovina nam priča o mnogih primerih, ko je posameznik (ali določena manjšina) pozbil na svoj izvor in se je polastil mesta v družbeni hierarhiji, ki ne gre drugemu, kakor Bogu samemu. On je na vrhu stvarstva, njemu je vse podvrženo in odgovorno, če pa si prilasti to mesto človek, že za-

radi svoje omejenosti naredi mnogotore napake in krivice, kadar pa botruje odločjanju enostranska zaslepljenost in povrhu še maščevalnost in zloba, potem krivicam in bolečnam ni meja.

Na drugi usmerja praznik zahvale posameznika v spoznanje, da je kljub težavam, v življenju tudi marsikaj lepega in osrečuječega. Ob tem se utrne spoznanje, da človek kljub vsemu nikoli ni sam, da je nenehno deležen spremstvo tistega, iz čigar rok je izšel, to je Boga.

Ob tem, ko se oziramo nazaj v preteklo leto, ugotovimo tudi, da je življenje lepo, da ga je vredno živeti, čeprav nam tu in tam stiske in težave hočejo zatemniti celotni življenjski prostor. Ko gledamo nazaj na svoje uspehe in pridobitve v luči zahvale, se nam mora živo vtisniti v zavest dejstvo, da je kljub našemu prizadevanju, vseeno, vse božji dar. Ta božji dar je obenem tudi iziv k dobroti, kakršno zaznavamo v Bogu, da jo skušamo še sami uresničevati. Tako se spoznanje lastnega izvora spremeni v obrnjenost k sočloveku, ki ga je Bog postavil na mojo življenjsko pot, kajti tudi on je izšel iz rok Stvarnika in tudi

(dalje na str. 10)

V LJUBEČ SPOMIN

2. OBLETNICE SMRTI
MOJEGA MOŽA, OCETA
IN BRATA

MARJAN MAROLT
ki je umrl 28. novembra 1988.

Utihnil je Tvoj glas,
obstalo je Tvoje srce,
ostali so sledovi pridnih rok
in kruto spoznanje,
da se ne vrneš več.

Žalujoči:

Marija — žena
Mark, na Havajih, in
Norman — sinova
France — brat, v Sloveniji
polbratje: Ivan, Cyril
in Metod

Euclid, O., 29. novembra 1990.

V teh jesenskih dneh je bilo...

NEW YORK, N.Y. - Čudoviti in lepi so ti jesenski dnevi, hkrati pa polni skrivnosti. Saj v njih, v njihovih barvah, s katerimi se preslika skoraj vsa narava, sta upodobljena: življenje in smrt. Ne samo upodobljena. Prav v tem letnem času postaneta dejstvo našega in slehernega življenja. Gozd z listnastim in iglastim drevjem nam v teh jesenskih dnevih to prav nazorno kaže in dopoveduje. Tam so še temno zelene življenjske barve, pa vmesne liste živo rdeče, v katero že udarja rumene ter bolj mrliska rjava barvitost. Drevje iglasto s svojo zeleno barvo bo preživel mrzlo snežno zimo takšno kot da vidimo zdaj. Listnato drevje s tisto čudovito živo in mrtvo barvitostjo pa bo vsaj začasno umrlo. Pomladno sonce mu bo vrnilo zatajeno življenjskost in spet bo v svojem polnem življenju.

Dvojnost naše narave nas tudi vklepa v ta večni življenjski krogotok preminevanja in obstajanja. Zgodi se tudi to, da marsikdo od nas v teh jesenskih dneh premine, in ko pride sončna in zelena pomlad njega med nami več ni, pa čeprav je gozd spet zelen in poljane cvetoče, pa drevesa ob hišah polna plodnih cvetov.

Tako se mi je nanizala življenska in smrtna podoba, ko smo 7. novembra spremljali mrtvega srenjčana in farana Jožeta Groma od slovenskega sv. Cirila na Osmi pa do tistega njegovega zemskega počivališča ne daleč od njegove potne hiše. Oboje obdajo z drevjem. Hiša še sredi rož, najo pa se že usipa odmrlo rdeč-kasto-rumeno-rjavo listje že na polgolih dreves, med katerimi sredi odmiranja domisljavo stope zelene smreke, in kriče v božje stvarstvo: Človek vedi, da večne smrti ni.

Z njo se je naš umrli Jože boril komaj mesec dni. A vendar določeno mu je bilo, da bo v tej borbi premagan, vse dolej, dokler ga po naši veri, spet ne obodi Gospodar stvarstva in življenja.

Pokojni Jože Grom je bil doma iz fare sv. Jurija pod Kumom. Rodil se je v marcu 1915. Najstarejši sin številne kmečke družine. Tako je šel Jože že pred vojno v Nemčijo, kjer je sprva delal v rudniku, potem pa v modernem ključavninarstvu. Hitler je pozneje s Slovenskega izgnal tudi njegove starše in ostalo družino, kar jo je bilo še doma. Po vojni so se nekateri vrnili. Dva brata sta ostala v Nemčiji, eden pa v Belgiji. Jože je prišel v Ameriko. Naselil se je v Ridgewoodu. postal je faran sv. Cirila in član društva Najsvetnejšega Imena. Opravil je marsikatero delo v tej naši farni skupnosti.

Zato je na večno jaso sredi odmrlega drevja odšel iz njegovega sv. Cirila. Slovo od njega je bilo v cerkvici lepo in skromno bogato. Pogrebno Gospodovo daritev je z našim župnikom p. Robertom sodaroval č. g. Alojzij Jenko. Homilijo je podal župnik. Na ko-

ru je vodil petje Nejc Zupan in hkrati orglal, razen pri pesmi Ave Maria, katero je s pravim občutjem pela dr. Dominika Lango. Spremljala jo je njena sestra Kazimira Lužnik, ki je med nami trenutno z možem, primarijem v bolnici v Slovenj Gradcu. Z njo smo spoznali enega člena več iz glasbeno nadarjene družine Nanut.

Ko se je krsta z Jožetom pomikala izpred oltarja do cerkevih vrat, so pevci na koru peli, kot je Jože sam rad pel: Gozd je že zelen. In zares ves zelen bo ob pomladu, in sredi njega sončna jasa, kjer počiva Jože. In rože bodo mu cvetete kot so zmeraj doslej.

V teh jesenskih dnevih se nismo srečali samo s smrto v naši slovenski srenji, ampak tudi z živahnostjo, ki jo sicer pogrešamo pri Sv. Cirilu. V to živahnost so nas pognali Judita Prelog, Ivan Kamin in Jerry Koprišek. Judita je namreč delovna pri slovanski skupnosti v New Yorku. In kot vsako leto, že nekaj let ima Slavic Heritage Council of America svoje jesenske slovanske dni v New Yorku. V ta program so 27. oktobra določili tudi »Koncert zbornih pesmi slovanskih dežel«.

Judita Prelogova je želela, da se tod vključimo tudi njujorški Slovenci. Zato je prosila Ivana Kamina, edinega mlajšega sposobnega organizatorja v naši srenji, da bi sklical naš občasni cerkveni zbor, in da bi Jerry Koprišek z njimi vadil nekaj primernih pesmi za ta nastop. Koncert je bil omenjeni dan v cerkvi St. Peter v Citi-corp Bldg. Oba, Ivan in Jerry, sta častno izvršila svojo naložno. Ivan je pevce sklical, Jerry jih je vadil vsak septembrski in oktobrski torek. Pevci so tako uspešno nastopili na koncertu petih zborov: Slovenski zbor sv. Cirila, češki zbor Velehrad, slovaški zbor, zbor od Tomove Jugoslovanske plesne skupine, in poljski zbor Hejmal.

Prostor, kjer so nastopili, je nov, moderen in zelo akustičen. Kar bal sem se, kako bo učinkoval v tem prostoru mali zbor 17 pevcev, 9 ženskih in 8 moških glasov. Začuda, zadonela je polno naša pesem. Uspešno, v dobri harmoniji, z učinkovitimi soprani, so odpreli 6 pesmi, kot prvi na sporednu.

Sam, vajen iz Sokola na Jugoslovanskem slovanskom bratstvu, sem se spet zasanjal v to plemenito in lepo, pa tudi za nas vse koristno težnjo. Zakaj ne bi sanjal spet o tem v času, ko bi morda lahko spet peli kot smo nekoč: Od Urala do Triglava čuva nas majka Slava. In to posebno v času, ko stvarnost politična poje na to melodijo drug refren: Od Urala do Triglava mirno plahni Stalin-Titova slava.

Samo globoko pomislimo, vprav zaradi vsilenjega nam marksizma, imamo danes vsi od Urala do Triglava, prav vsi Slovani trdim, iste probleme, katere želimo razrešiti. Zakaj ne bi vse te naše skupne pro-

»Thanksgiving«

(nadaljevanje s str. 9)

on je deležen njegovih darov. Če se tega dejstva močno zavemo, potem izgine izpred naših oči tista nezdrava tekmovalnost in nevoščljivost, ki mnogim ogreni ta kratek čas bivanja na zemlji.

Ob letošnjem dnevu zahvale, moramo imeti Slovenci pred očmi še eno veliko znamenje Stvarnikove dobrote. Ne le, da zaznavate božjo dobroto skozi prostor, ki ste ga za vsakdanje življenje in samostojni razvoj našli v novi deželi — o tem bi marsikdo lahko napisal cel roman — ampak še bolj nam mora biti pred očmi zahvala za tako korenit preobrat v naši matični domovini, ki je po tolikih letih zatiranja enopartijskega sistema prestopila v demokratično in svobodno ozračje večstrankarstva, kjer več nihče ni zatiran in zlorabljan, ampak ima odprte možnosti za uresničevanje svojega življenja v tistih smereh, za katere čuti, da ga je izbral Stvarnik. Tako je tudi molitev Slovencev tukaj v ZDA »Za slovenski narod«, ki se še vedno razlega pri vašem bogoslužju, dobila svojo otipljivo obliko božje dobrote.

Ko so letos v matični domovini Sloveniji obhajali zahvalno nedeljo, so bili pod vtipom udarca, ki ga je povzročilo deževje na praznik Vseh svetih. Ob takih priložnostih se nekaterim zdi nepotrebno izreči Bogu zahvalo, kakor da bi se jim zgodila krivica. Vendar vsi, ki so ostali po kakršnikoli katastrofi živi, veste, da je življenje vseeno več, kakor vse materialne dobrine. In v prvi vrsti mora v nas vedno goreti zahvala za življenje. Preizkušnje in stiske pa skušajmo sprejemati kot posebno poslanstvo, ki nam je zaupano z namenom, da se utrdimo sami, da razumemo bližnje in da se udeležujemo Kristusove odrešenjske skrivnosti, v kateri lahko imamo, če hočemo, tudi mi svoj delež. Da smo odrešeni, zato nimamo nobenih zaslug, božji dar je, da moremo po tem časnom, prestopiti v neizmerno svetobo bivanja Boga. Za to pa še moramo izreči toliko več zahvale Bogu.

Rev. Mirko Ružič, Sv. Vid

bleme pametno in skupno razrešili?

Tone Osovnik

P.s. — Program koncerta je bil predvajan 4. novembra ob 6. zv. na WNYC št. 31.

Joseph L. FORTUNA

POGREBNI ZAVOD

5316 Fleet Ave. 641-0046

Moderni pogrebni zavod
Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoči

CENE NIZKE
PO VAŠI ŽELJI!

»Hiša srečanja« na Sv. Vištarjah

CLEVELAND, O. — Od zadnjega poročila o darovalcih za »Hišo srečanja« na Sv. Vištarjah, so svoje prispevke poslali še sledeči dobrotniki:

Mrs. Pavla Adamič, Cleveland, O.	\$30.00
Neimenovan, Norridge, Ill.	\$20.00
Mr. August Dragar, Will. Hills, O.	\$20.00
Mr. & Mrs. Frank Dejak, Cleveland, O.	\$20.00
Rev. Joseph Ferkulj, Lake Panasoffkee, Fla.	\$200.00
Miss Angela Gospodarič, San Francisco, Kalif.	\$25.00
Mr. & Mrs. Franc Mejač, Milwaukee, Wis.	\$100.00
Mr. & Mrs. Bogo Sluga, Middleburg, Conn.	\$100.00
Mr. & Mrs. Robert Sluga, Stamford, Conn.	\$100.00
Mrs. Tillie Spehar, Euclid, O.	\$30.00
Mrs. Mary Strancar, Cleveland, O.	\$50.00
Mr. & Mrs. Stephen Zorc, Rye, Colo.	\$25.00

Skupaj .... \$ 720.00

Skupaj že objavljeno \$4310.00

Skupaj do danes \$5030.00

Odbor Slovensko ameriškega sveta se lepo zahvaljuje vsem zgoraj navedenim in tudi prej objavljenim darovalcem. Darove za »Hišo srečanja« lahko pošljete na enega sledečih:

Frank Urankar, 396 Steven Blvd., Richmond Hts., O. 44143
Lojze Bajc, 693 E. 179 St., Cleveland, OH 44119
Anton Oblak, 1197 E. 61 St., Cleveland, OH 44103

Za odbor SAS

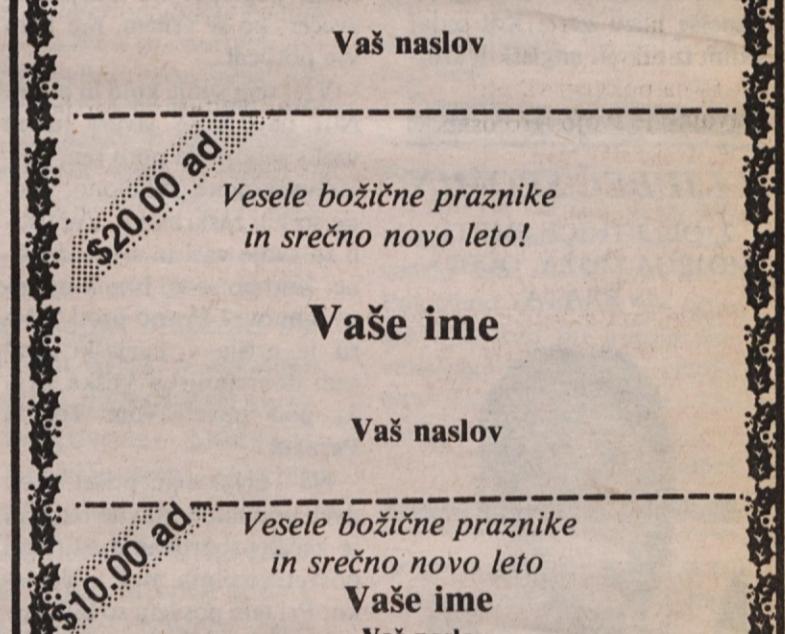
Anton Oblak, tajnik

Vesele božične praznike
in srečno novo leto!

Vaše ime

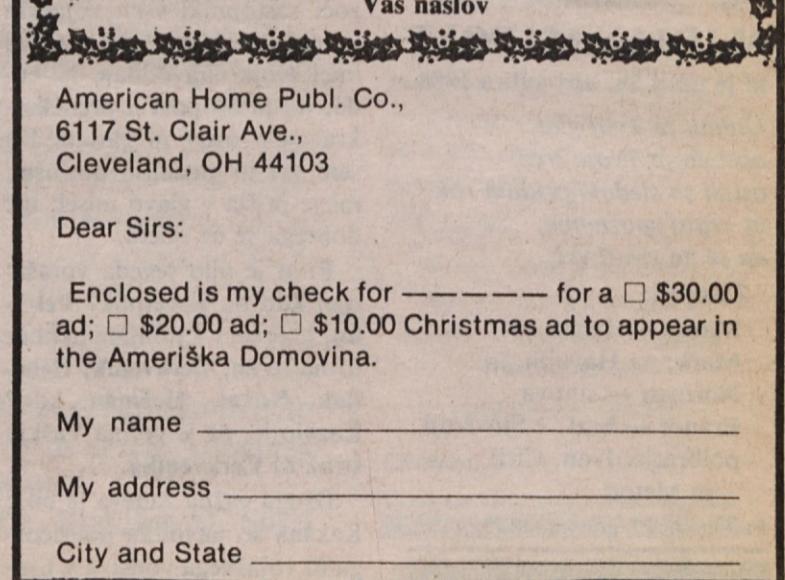
Vaš naslov

Vesele božične praznike
in srečno novo leto!

Vaše ime

Vaš naslov

American Home Publ. Co.,
6117 St. Clair Ave.,
Cleveland, OH 44103

Dear Sirs:

Enclosed is my check for ----- for a \$30.00 ad; \$20.00 ad; \$10.00 Christmas ad to appear in the Ameriška Domovina.

My name _____

My address _____

City and State _____

Kanadska Domovina

Onstran srebrnega brega tja do Rabe

TORONTO, Ont. - Prekmurska kulturna skupina iz obeh torontskih župnij se je letos že tretjič predstavila številnemu občinstvu (19. novembra sicer) v župnijski dvorani Marije Pomagaj z res bogatim kulturnim programom. Večer je bil namenjen tistem delu slovenske zemlje, ki ni bila nikdar v zgodovini jugoslovanske države (od 1918. leta torej) del slovenskega narodnega telesa, slovenskemu Porabju torej.

Porabje je zgodovinsko povezano z izvirno slovensko zgodovino, v čas knezov Kocjala in Pribine ter bratov sv. Cirila in Metoda. Porabje je geografsko, kulturno, etnično, jezikovno in versko del slovenske »Okrogline«, del Prekmurja.

Od leta 1918, od razpada Avstro-Ogrske monarhije, je bilo Porabje odrezano od Prekmurja in je pripadalo Madžarski. Stara Jugoslavija,

Slovenska gledališka premiera v Kanadi

TORONTO, Ont. - Torontsko gledališče STUDIO, ki je praktično del fakultete za dramatiko na torontski univerzi, je v dneh od 13. do 18. novembra predvajalo slovensko izvirno odrsko delo dramaturga Vilija Ravnjaka »The Playhouse« (Igra). To delo slovenskega ustvarjalca, ki je hrati dramaturg pri mariborskom mestnem gledališču, je v angleščino prevedla dramaturginja pri ljubljanskem mestnem gledališču Vesna Jurca.

Predstavo je vodil Jure Gantar, ki gostuje pri torontski univerzi kot doktorant iz dramaturgije. Igralci vseh vlog so bili slušatelji gledališke znanosti na univerzi, zato je bilo občutiti, da je bilo izvajanje res na poklicni višini.

Ravnjak je svojo igro osnoval na stari grški mitologiji in prav v to vstavl sodobno psihoško problematiko človekovega izkustva. Delo je napisano v modernem odrskem stilu in zahteva od gledalca precejšnje pozornosti, da igri sploh lahko sledi. Prevajalka se je poslužila modernega angleškega jezika, ki je včasih naravnost precej neposreden, po ocenah gledaliških kritikov pa originalen.

V Juretu Gantaru ima slovenska gledališka umetnost mladega in že izkušenega gledališkega vodjo. Za mnoge gledalce, tistih nas, ki smo Slovenci, je bil poleg umetniškega užitka še drugi in sicer, da smo imeli priliko se z vsemi tremi srečati in si izmenjati gledanja. Delo »Igra« bo prihodnje leto doživel premjero v mariborskem mestnem gledališču, nato v ljubljanskem. Mlademu slovenskemu umetniku Viliju Ravnjaku, naše iskrene čestite!

FH

še manj pa nova realsocialistična Jugoslavija, nista kazali kakšnega posebnega zanimanja za dejansko stanje naših rojakov onkraj »Srebrnega brega«. Slovensko Porabje je zato začelo narodno kulturno pešati. Edino slovenska Cerkev je kljubovala madžarskemu pritisku in ohranila delno slovenski jezik v cerkvenem bogoslužju, s tem pa tudi v pobrskih družinah. Težko je razumeti madžarske oblasti, kako spoštujejo manjšinske pravice tako slabo, ko pa ima madžarska manjšina skoro popolno avtonomijo v Sloveniji.

V zadnjih letih je slovenska Cerkev zopet prevzela iniciativo pri ohranjanju slovenstva v Porabju. Akcijo vodi v glavnem zbornik Stopinje, v članekih, v katerih moremo opaziti kritične ocene sedanjega stanja.

Letos sta napravila uradni obisk v Porabje ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar ter mariborski pomožni škof dr. J. Smej. Ogledala sta si stanje in z dogovorom s Szombathelyskim škofom tudi pripravila pot k rešitvi. Mariborski škof dr. F. Kramberger je nato naslovil pismo na slovenske rojake doma in po svetu, s posebnim poudarkom na prekmurske rojake, da pričnejo moralno in materialno sodelovati pri ohranjanju slovenstva v Porabju. Zbirati naj bi pričeli denarna sredstva za gradnjo novega župnišča v Zgornjem Seniku, kjer naj bi potem zopet bilo duhovno središče.

Prav v ta namen je bil organiziran dobro pripravljen in bogat kulturni večer, tokrat že tretji. L. 1988 je bil večer posvečen S. Küzmiču, drugi večer lani je bil posvečen 80-letnici prof. dr. V. Novaku.

Letošnji kulturni večer je v

V LJUBEČ SPOMIN

Ob prvi obletnici smrti dragega moža in očeta

Otmarja Mauserja
ki nas je zapustil 4. dec. 1989.

V naših srcih živiš naprej

Žalujoči:

Aniča — Žena
Tomaž — Sin
Katica — Hčerka
Filipina in Julka — Sestri
in ostalo sorodstvo
v Clevelandu in Sloveniji.

SPOROČILO

Vsem slovenskim rojakom v Kanadi sporočamo, da se je osnoval poseben odbor, ki bo organiziral nabirko v korist poplavljencem v Sloveniji. Namen odbora je, da bi pritegnil k sodelovanju vse slovenske rojake. Škoda, ki so jo napravile letošnje poplave slovenskemu gospodarstvu in slovenskim ljudem, je ogromna.

ODBOR

vezani in nevezani besedi, v pesmi in deloma v prekmurskih narečju predstavil deželo in ljudi med Srebrnim bregom in Rabo. Spored je pričel J. Hozjan, ki je vse prisotne pozdravil in nato povabil prekmursko pevsko skupino, da prične večer s staro prekmursko cerkveno pesmijo Oče naš.

Sledile so spremne besede A. Žoldoševi, ki je v strnjem nagovoru predstavila nomen večera. Rosemary Fotivec je z lepimi besedami predstavila pisatelja A. Pavla in iz njegovega obsežnega dela je S. Vinčec prebral v prekmurskem narečju Nede tak vsigdar, kar je bilo. Štefan Ritlop je potem prebral odlomek iz S. Kuharja Raznesen Toren, oznako avtorja pa je posredovala ga. E. Fotivec. Sledil je L. Kozarja odlomek Licenciat Janez, katerega je prebral M. Zakojc, pisatelja pa je predstavila Irena Pal. Prvi del sporeda je zaključila orkestralna skupina M. Lebarja z venčkom prekmurskih viž.

Drugi del sporeda je pričela zopet pevska skupina z dvema prekmurskima in sicer Ko prijazne ste višave ter Ena ftica priletejla. Obe pesmi je zbor izvajal doživeto in glasovno ubrano. Za slovensko uho so prekmurske narodne pesmi izredno vabljive in to zaradi melodike in pesminega sporočila.

Ga. A. Žoldoš je nato predstavila mladega porabskega slavista in pesnika Franceka Mukiča, ki sedaj deluje v Szombathelyu. Njegovo lirsko pesem Življenje je deklamirala Irena Pal. Pesem izpoveduje domovinsko občutje.

Letos se je prvič predstavil dekliški kvintet (A. Bogovič, R. Fotivec, H. Mavec, M. Škulj, G. Soršak), ki je zapel tri prekmurske narodne. Skupino je glasbeno vodila R. Fotivec, ki je dekleta naravnost odlično pripravila izgovarjati prekmursko narečje. Ga. Fotivec vedno bolj izstopa kot vodilna mlada izobraženka v torontski slovenski skupnosti.

Sledila je porabska ljudska molitev Zlati očenaš, katero je etnolog zapisal 1. 1979 v eni izmed devetih slovenskih vasi v Porabju. Ga. Terezija Čontala je molitev prebrala v po-

TORONTSKE VESTI

LEP POPOLDAN

V domu Lipa se je v soboto, 10. novembra, ob 2h popoldne zbral kar lepo število vdov. Vse to je organizirala ga. Cveita Arhar. In to že drugič. Prvo snidenje je bilo pri njej že tam v avgustu in je tisto nedeljsko popoldne šlo mimo kot bi blisknil.

To drugo snidenje se je pa začelo v kapeli pred Najsvetejšim ob zvoku lepih cerkvenih pesmi. G. Sodja je zaključil z vzpodbudnimi in tolazilnimi besedami, ki so priklicale marsikatero solzo v oči.

Po prigrizku v dvorani je pa Zvone Hrastnik kazal sklopitične slike, ki jih je posnel na Portugalskem in v Španiji: lepe in zgodovinske cerkve ter prijetne hribovske vasi. Ob vseh teh lepotah je čas hitro šel naprej in popoldneva je bilo kmalu konec, kajti ob tako globokem in pestrem sporedu gre kazalec na uri kaj hitro naprej.

Sprejem za nadškofa dr. Alojzija Ambrožiča

Nedelja, 11. novembra, je bila nekaj posebnega in to bo ostalo v spominu mnogim torontskim Slovencem. Pri župniji Brezmadežne v New Toronto je bil sprejem za nadškofa torontskega dr. Alojzija Ambrožiča.

V cerkvi so ubrano peli prisv. maši pevci obeh župnij. Ni treba poudariti, da je bila cerkev nabilo polna. Gospod nadškof je imel lepo pridigo, z njim je pa somaševalo več duhovnikov: župnika obeh župnij g. Tine Batič in g. Ivan Plam-

rabskem narečju.

Organizator tega kulturnega večera je nato v esejistični obliki prikazal geografsko, gospodarsko in kulturno stanje v Porabju. Ako bi bil pri tem opisu na razpolago še zemljovid, potem bi bil učinek predavateljevega predavanja še večji.

Sledila je instrumentalna skupina s prekmurskimi narodnimi vižami. Pevska skupina je zaključila kulturni večer s tremi pesmimi.

Sicer 2 uri trajajoči program se je pravzaprav končal s povabilom, naj se vsi udeleži prigrizka, katerega so pripravile gostoljubne prekmurske gospede. Bil je to res prijeten in doživet kulturni večer in vsa zahvala prekmurskim rojakom za njihovo požrtvovalnost. Levji delež pa gre pevovodji, organizatorju, kulturniku Lojetu Žižku. Te vrste kulturnih prireditvev imajo resnično pozitiven pomen pri povezovanju Slovencev doma, v zamejstvu in po svetu. Upati je, da bo ta kulturna prireditvev tudi pripomogla k skorašnji zidavi novega župnišča v Zgornjem Seniku.

Dran

zar, g. Janez Kopač, g. Tomaž Mavrič in g. Franc Mihelič.

Po sv. maši je bil v dvorani pester spored s pesmijo in pozdravi in nato uteha za lačne želodce. Spored je vodil župnik pri Mariji Pomagaj g. Tine Batič. Ubrani glasovi mladih grl so zapeli Pozdrav, ki ga je zapel oktet. Po predstavitvi gostov je z odra odmevalo V hribih se dela dan, Oj Triglav, moj dom, in tudi pesem, ki jo je napisal g. Sodja.

In med vsemi temi pesmimi so se vrstili pozdravi: v imenu pastoralnega sveta iz župnije Marije Pomagaj je spregovoril g. Lojze Žižek, ki je povezel svoje misli na sv. pismo. Naj omenim tudi pozdravne besede, ki smo jih slišali od ge. Mimi Radovan. Takole je odmevalo po dvorani:

»Prevzvišeni! Pozdravljam vas v imenu župljyanov župnije Brezmadežne s čudodelno svinčnijo ter vseh Slovencev na zahodnem delu mesta Toronto in okolice.

Veliko veselje je napolnilo naša srca, ko Vas je sveti oče imenoval za nadškofa in bodočega pastirja torontske škofije. Z nami so se veselile tudi druge narodne manjšine, saj je ta izbira iz vrst priseljencev ponovno opozorila na kvaliteto imigrantov in njihov doprinos kanadski družbi in s tem potrdila kozmopolitanski značaj metropole Toronto.

Hvaležni smo Vam, da ste pokazali kanadskemu svetu, da malo slovenski narod obstaja; da se nam ni treba sramovati svoje kulturne dediščine in da naši otroci, rojeni v Kanadi, s ponosom pokažejo, kje izvira njihov rod.

Ob koncu krute svetovne in državljanke vojne smo se razbežali po svetu, kjerkoli smo upali najti zavetje in si ustvari svojo eksistenco. Za nami je prišel tudi pokojni škof dr. Gregorij Rožman. On nas je družil in nam vlival poguma. Po njegovi smrti smo ostali brez pastirja, brez voditelja.

Naj omenim dogodek, ki mi ga je povedal moj znanec: Zgodilo se je, ko so romali v Midland, kjer so se tudi srečali z dr. Gregorijem Rožmanom. V avtomobilu so bili poleg treh še gospod Anton Vukšinič in semeničnik Alojzij Ambrožič. Med potjo omeni g. Vukšenič Alojziju, da bo zaradi svoje sposobnosti, zdravja in zdravih družinskih okoliščin lahko dosegel veliko uspehov v duhovniški službi in imel priliko napredovati na odgovorna mesta. Njegov brat pa je takoj pripomnil: seveda, saj ima »fejst« brate. Zgleda, da je bil g. Vukšenič videc, ki je slušil, da bo iz tega mladeniča postal velik mož.

Toda kmalu smo Slovenci postali pozorni na moža, ki je vidno izstopal iz vrst kanadske

(dalje na str. 12)

Misijonska srečanja in pomenki

876. Zadnji dnevi dr. Janeza Janeža.

Po telefonskem razgovoru s kamiljanskim predstojnikom o. Giovanni Rizzijem v Lotungu na Tajvanu, smo prejeli od njega (v italijanščini) objavljene misli o rajnem zdravniku-kirurgu. Čakali smo na objavljeni material, ki nas je dosegel 6. novembra. Iz njega bomo povzeli večino vzpodbudnih misli, ki prikazujejo rajnega misijonarja takšnega, kot so ga poznali tisti, ki jim je do smrti zvesto služil.

»Dr. Janež je končal svoje misijonsko poslanstvo kirurga v Lotungu, Tajvanu, 11. oktobra 1990. Rodil se je v Ljubljani 14. januarja 1913. Na ljubljanski univerzi je diplomiral 16. maja 1937. Špecializiral se je v Gradcu in na Dunaju. Zradi komunizma v domovini je odšel v Argentino in leta 1948 je prišel k mons. Kerecu v Chaotung, v pokrajini Yunnan, pod Tibetom in nad severnim Vietnamom. Izgnan iz kitajske celine je 17. junija 1952 prišel h kamiljancem v Lotung, kjer je ustanovil novo bolnico St. Mary's Hospital.

Pravijo, da človek umre, kot je živel. Vsi, ki so odšli pred dr. Janežem in so bili njegovi sodelavci-pionirji, so delili — dasi zelo različni po značaju — z dr. Janežem željo pomagati neštevilnim bolnikom in so imeli milost zreti smrti v oči s pravim krščanskim duhom in zaupnim duhom krščanske vedrine, ko so doživljali, da je 'blažen oni služabnik bolnih, ki umira pri izvrševanju svojega poklica'.

11. septembra se je pogovarjal

dr. Janež z o. A. Didonejem, ko mu je dejal: 'Žal mi je, a povedati vam moram, da je moje poslanstvo končano; ne morem več delati. Ena pljuča so popolnoma uničena in druga so v zelo slabem stanju. Utruja me že samo dihanje. Moj asistent dr. Cheng, ki je delal z menoj 14 let, je v stanu prevzeti odgovornost za kirurgo. Izročil mu bom pooblaštila in navodila in če bo potreboval mojo pomoč, mu bom rad nudil vse, kar bom še zmogel.'

V njegovem glasu je bilo čutiti čustva in nekoliko žalosti. Vendar je spet kot vedno prej znal skriti svojo bolečino.

14. septembra je končal z veliko muko in utrujen svojo zadnjo operacijo.

16. septembra je po dogovoru z dr. Janežem bila kirurgija prestavljena v nov blok bolnice. Dajal je zadnja navodila. 17. septembra je še dal zadnje nasvete dr. Chengu in odstranil je ob tej priliki svoje ime iz svoje ordinacijske sobe v tretjem nadstropju novega bolniškega bloka. Imel je visoko temperaturo in stalno je kašljal, kar ga je zelo izmučilo. Moral je v posteljo. 2. oktobra je doživel hudo krizo z zdravjem, po kateri je poklical o. Rizzija in mu zaupal: 'Malo sem si sedaj opomogel, pa ne vem, koliko življenja mi še preostaja. Ne bojim se umreti; mislim, da ne bo treba delati testamenta...'

'Duhovno oporoko ste že napravili', mu je o. Rizzi dejal, 's svojim zgledom neomejene predanosti bolnikom v teh dolgih 38 letih.'

Nato je dr. Janež naročil o. Rizziju: 'Prosim, naročite ljudem, naj me ne obiskujejo; pretežko mi je govoriti in me zelo utruja. Raje naj molijo zame. Utruja me celo prebirati molek rožnega venca', ki ga je imel v rokah.

3. oktobra je klical provinciala

in o. Rizzija. Dejal jima je, da se počuti boljše. Pristal je, da se izogne presenečenju, da bi mu stregle starejše bolniške sestre, posebno sestra Pia Cheng in dr. Lo, ki sta se ob njem menjavala. Ni pa sprejel posebne terapije. Omejil se je na antibiotike skozi usta in zdravila proti kašlu, ki jih je jemal, kot vedno — sam. Opravičeval se je ponovno, da ne more delati. Povedali so mu, da so njegov brat Karel in sorodniki obveščeni o njegovi bolezni. Ponovno se iskreno zahvaljuje za pozdrave.

Kot je bilo dogovorjeno, se je 7. oktobra spovedal in prejel je sv. obhajilo. O. Rizziju je z nasmeškom potem zadovoljen dejal: 'tako ste mi dali potni list za nebesa.'

Nekaj dni potem je izgledal malo boljši. Vendar je 11. oktobra ob 8.30 zjutraj zabrnzel telefon od sestre, ki je začutila, da se dr. Janež bliža koncu. O. Didone in o. Rizzi sta

hitela k njemu in sta še videla, kako je po zadnji krizi zadnjkrat zadihal in umrl.

Umrl je, kot je vedno želel, ne da bi ustvarjal kako vzne-mirjenje, odsekan v hipu od svojega življenja popolne pre-danosti bolnikom.

V kapeli bolnice so pripravili krsto. Cel teden so prihajali uslužbenci bolnice, bolniki in bivši bolniki, da izkažejo 'velikemu zdravniku' še zadnjo čast. Sobratje kamiljanci so concelebrirali sv. mašo ob prisotnosti uslužbencev bolnice.

Med obiskovalci je bil zdravnik, ki je z dr. Janežem delal. Trikrat se je v prostracijsi vrgel pred krsto, kot delajo sinnovi na Kitajskem za umrlim očetom, kar znači zapuščino v poklicu, ki so jo od njega prejeli. Bivši bolnik, ki je bil trikrat operiran, je prečul ob krsti celo noč in prosil, če lahko ostane v kapeli še zadnjo noč pred pogrebom. Dejal je: 'Tako me je ljubil' in povedal je, kako mu je zdravnik skrivaj dajal pomoč v denarju, ker je vedel, da je ubog in da ne more delati.

Ena značilnost dr. Janeža je bila, da je skrivaj pomagal ubogim bolnikom. Nikdar naranost, običajno po kaki zaujni osebi, kakem katehistu ali starejši bolniški sestri.

Pogreb je bil v veliki dvorani šole za bolniške sestre ob 2. popoldne 19. oktobra. Maševal je nadškop iz Tajpeja, glavnega mesta Tajvana, mons. Ti-Kang, ob somaševanju vršilca dolžnosti sv. Stolice na Tajvanu pri državni oblasti, mons. Bernardini in viceprovincial kamiljancev. Koncelebrirali so še predsednik škofovske konference Tajvana mons. Cheng in kakih 50 duhovnikov, ki so prihiteli za to priliko iz vseh koncev kitajskega otoka.

Po verski funkciji je sledila tipična kitajska ceremonija s kadilom, sadjem, cvetjem, vino, ob sodelovanju raznih skupin: lokalne oblasti, organizacija zdravnikov, uslužbenci bolnice, skupina bivših uslužbencev na kirurščinem oddelku in najbolj pretresljiv prizor iz vrst ljudstva, ki je prizigalo kadilo.

Procesija je šla skozi Lotung.

Na čelu sprevoda je bila velika fotografija dr. Janeža, kateri je sledil napis, poslan po predsedniku Republike Tajvana

na Lee Teng-huija; 78 bolniških sester za 78 let dr. Janeževga življenja s polno cvetja. Vozilo za krsto je bilo čudovito okinčano z darom bivših bolničark. Značilno je bilo, da so s krsto šli mimo najbolj slavne krajevne pagode Lotunga. Lotung je pozdravljal njega, ki je v njem rešil mnogo oseb.

Po želji rajnega je bila krsta pokopana na katoliškem pokopališču Lotunga.

Mnogo komentarjev je spremljalo ta dan. 'Ugasnil je velik človek, ki je živel samo za bolnike.' 'Dal je svoje življenje za nas Kitajce.' 'Vse je daroval velikodušno, ne da bi hotel kaj sprejeti.' Ena vodilnih bolniških sester je dejala: 'Silno ljubezni do bolnikov, a zelo zahteven in strogo s tistimi, ki so jim služili.' 'Za njega je imel bolnik vedno prav.' 'Kadar koli je bil klican, podnevi ali ponoči, po še tako težkem dnevu, je bil vedno pripravljen, ne da bi pokazal kako nedovoljnost, pomagati.'

(Konec prihodnjic)

Rev. Charles Wolbang CM
131 Birchmount Road
Scarborough, Ontario
Canada M1N 3J7

Torontske vesti

(nadaljevanje s str. 12)

duhovščine, mladi mož, ki je s svojim modrim in ljubezničkim nastopom osvojil srca svojih slovenskih rojakov. Danes imamo voditelja — prevzvihni — v Vas, človeka, ki nas povezuje, nas poučuje in nam kaže varno pot tudi v nebeško domovino.

Prevzvihni g. nadškop, Boga prosimo, da Vam damoči, da boste še v bodoče svetlu luč na kanadskem nebu ne samo svojim rojakom, tem več vsem, za katere Vas je poklical nebeški Oče, da jim kažete pot v nebeško domovino.

Bog Vas živi, dragi nadpastir!«

Po tem prisrčnem pozdravu se je oglasil pevski zbor Odmev Slovenije, nato pa je g. župnik Tine Batič med svojimi pozdravnimi besedami povedal, da so sedaj na odgovornih mestih ljudje z istimi imeni: ljubljanski nadškop dr. Alojzij Šuštar, Lojze Peterle in naš torontski nadškop dr. Alojzij Ambrožič. Zanimivo.

Zadnjo besedo je imel g. nadškop, se vsem lepo zahvalil in zmolil molitev pred kosiom.

Po dobrem kosiu in medsebojnih pogovorih, so se pa ljudje razšli vsak proti svojem domu s hvaležnostjo v srcu in s prošnjo, naj ljubi Bog podpira našega nadškofa v teh težkih časih.

Marija Markš

MALI OGLASI

H-še barvamo zunaj in znotraj Tapeciramo. (We wallpaper). Popravljamo in dela mo nove kuhinje in kopalnice ter tudi druga zidarska in mizarska dela.

Lastnik TONY KRISTAVNIK
Poklicite 423-4444

Rojaki! Priporočajte Ameriško Domovino svojim slovenskim priateljem in znancem!

MALI OGLASI

For Sale

Grovewood, 5 & 5 Double. Excellent condition. Owner broker.

Warehouse. Brick, 22,000 sq. ft. Northeast area.

George Knaus Real Estate

481-9300

(48-49)

Apartment For Rent

Lake Shore, E. 185 area. Lge, modern 1 bdrm apts. Appliances, air cond, carpeted. Gar. inc. Quiet bldg. Lease. \$325-\$350 per month. Call 338-3205 (x)

Off Lake Shore

Alum. 3 bdrms. Col. Fireplace in L. R. Natural woodwork. Tastefully decorated. 21 x 10 deck. 2 car gar. \$61,900.

Anton Matic — 338-3205 (x)

For Sale

Brick 2 bdrm ranch. North of Lake Shore in Euclid. \$65,000.

George Knaus Real Estate

481-9300

House For Sale

Euclid. 3 bdrms. Alum. sided. Walk to St. Christine church & school. Call 449-1560. (47-50)

Apartment For Rent

E. 156 St. area. 62 or over, handicapped or disabled. \$271 per month. All utilities inc. Call 531-3820. (46-49)

For Sale

Investment Properties

Frame 2 Fam. E. 67 St. \$24,900.

Brick 4 units apt. Addison Rd. \$59,000.

Brick 8 units apt. Addison Rd. \$69,000.

Brick 3 store & 3 unit apts. St. Clair. \$127,000.

Brick 77 units, in Medina.

Residential

2974 E. 65 St. Slavic Village Duplex

With possible store front. Well maintained and updated.

Brick ranch, provincial, high quality and cedar cottage home, located on 20 acres. Medina Lake. Fantastic view. \$449,000.

Stone & alum. bungalow. Richmond Hts. Remodeled home. Lot size 110 x 235, with small barn. \$99,000.

For details, call Ray Mlakar at 328-5200 or 278-3081.

Prudential Area 216 Realty

Prijatelj's Pharmacy
St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA
ZA RAČUN POMOČ DRŽAVE
OHIO. — AID FOR AGED
PRESCRIPTIONS

— Pogrebna maša za dr. Janeza Janeža —